

Bolig- og Næringskreditt AS
ÅRSREGNSKAP | 2015

Innhold

Nøkkeltall.....	3
Styrets beretning.....	4
Resultatregnskap (01.01. - 31.12.).....	7
Balanse pr. 31.12.....	8
Endring i egenkapital i 2014 og 2015.....	9
Kontantstrømpoppstilling	10
Noter.....	11
NOTE 1. Regnskapsprinsipper m.v.	12
NOTE 2. Kapitaldekning	17
NOTE 3. Risiko i finansielle instrumenter - kvalitativ beskrivelse	19
NOTE 4. Risiko i finansielle instrumenter - kvantitativ beskrivelse	22
NOTE 5. Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	27
NOTE 6. Utlån.....	27
NOTE 7. Overføring av utlån til SpareBank 1 Næringskreditt.....	28
NOTE 8. Tap og nedskrivninger på utlån vurdert til amortisert kost.....	29
NOTE 9. Renteinntekter og lignende inntekter	31
NOTE 10. Rentekostnader og lignende kostnader	31
NOTE 11. Andre driftsinntekter	31
NOTE 12. Verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og tap.....	32
NOTE 13. Lønn og generelle administrasjonskostnader	33
NOTE 14. Andre driftskostnader	33
NOTE 15. Pensjonskostnader og -forpliktelser	34
NOTE 16. Skatt.....	38
NOTE 17. Finansielle instrumenter etter kategori.....	40
NOTE 18. Virkelig verdi av finansielle instrumenter	41
NOTE 19. Finansielle derivater	45
NOTE 20. Motregningsrett finansielle derivater.....	46
NOTE 21. Kortsiktige plasseringer i verdipapirer.....	47
NOTE 22. Overtatte eiendommer	47
NOTE 23. Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer.....	47
NOTE 24. Gjeld til kredittinstitusjoner.....	48
NOTE 25. Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter.....	48
NOTE 26. Ansvarlig lånekapital.....	48
NOTE 27. Ansatte og tillitsvalgtes låneforhold	49
NOTE 28. Opplysninger om nærstående parter	49
NOTE 29. Aksjonærstruktur og aksjekapital	51
NOTE 30. Foreslått, ikke vedtatt utbytte.....	52
NOTE 31. Hendelser etter balansedagen	52
NOTE 32. Resultatregnskap 4 siste kvartal	52
NOTE 33. Tillitsvalgte og ledelse.....	53
Revisors beretning.....	55
Kontrollkomiteens beretning	57
Vedtakter for Bolig- og Næringskreditt AS	58

Nøkkeltall

MILLIONER KRONER	REFERANSE	2015	2014
Resultatsammendrag			
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		181	205
Sum andre driftsinntekter		43	63
Sum inntekter		224	268
Sum andre driftskostnader		84	81
Driftsresultat før tap på utlån		140	187
Tap på utlån		-3	-5
Resultat før skatt		143	192
Beregnet skattekostnad		47	52
Resultat		96	140
Lønnsomhet			
Egenkapitalrentabilitet	1	3,5 %	5,1 %
Rentenetto	2	1,21 %	1,30 %
Kostnadsprosent	3	37,5 %	30,2 %
Balansetall			
Brutto utlån		12 446	15 367
Utlånsvekst (brutto) siste 12 måneder		-19,0 %	-2,9 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	4	14 945	15 767
Forvaltningskapital		12 457	15 418
Balansetall inkludert SpareBank1 Næringskreditt AS			
Brutto utlån		23 961	28 617
Utlånsvekst (brutto) siste 12 måneder		-16,3 %	1,4 %
Tap og mislighold			
Tapsprosent utlån	5		
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån	6	-0,02 %	-0,03 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån		0,95 %	1,17 %
		0,00 %	0,10 %
Tap og mislighold inkludert SpareBank1 Næringskreditt AS			
Tapsprosent utlån		-0,01 %	-0,02 %
Misligholdte engasjement i % av brutto utlån		0,61 %	0,63 %
Andre tapsutsatte engasjement i % av brutto utlån		0,00 %	0,05 %
Soliditet			
Kapitaldekning		33,33 %	27,50 %
Kjernekapitaldekning		28,54 %	23,52 %
Ren kjernekapitaldekning		28,54 %	23,52 %
Kjernekapital		2 678	2 663
Ansvarlig kapital		3 128	3 113
Aksjer			
Resultat per aksje i perioden (hele kroner)		16,00	23,33

Referanse

- 1) Overskudd etter skatt i prosent av gjennomsnittlig egenkapital
- 2) Sum rentenetto hittil i år i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital
- 3) Sum driftskostnader i prosent av sum driftsinntekter
- 4) Gjennomsnittlig forvaltningskapital er beregnet som et snitt av kvartalsvis forvaltningskapital og per 01.01. og 31.12
- 5) Tap og mislighold er beregnet i prosent av balansetall eksklusive SpareBank 1 Næringskreditt AS
- 6) Netto tap i prosent av gjennomsnittlig brutto utlån hittil i år

Styrets beretning

Oppsummering av 2015

Tall i parentes gjelder 2014.

I 2015 ble resultatet etter skatt i Bolig- og Næringskreditt AS (BNkreditt) 96 millioner kroner (140 millioner kroner).

Finansieringssituasjonen i BNkreditt er god og selskapet er godt kapitalisert. Per 31. desember 2015 var ren kjernekapital og kjernekapitaldeknin-gen 28,5 prosent (23,5 prosent) og kapitaldekningen 33,3 prosent (27,5 prosent).

Per 31. desember 2015 var misligholdet på 0,95 prosent av brutto utlån (1,17 prosent).

Selskapets forvaltningskapital utgjorde 12,5 milliarder kroner per 31. desember 2015, som er en reduksjon på 2,9 milliarder siste 12 måneder. Utlån var 12,4 milliarder kroner per 31. desember 2015. Det tilsvarer en reduksjon på 3,0 milliarder kroner det siste året. Per 31. desember 2015 var det overført 11,5 milliarder kroner til SpareBank 1 Næringskreditt. Brutto utlån inkludert utlån i SpareBank 1 Næringskreditt er redusert med 4,7 milliarder kroner siste år.

Virksomhet, mål og strategi

Hovedstyret i BN Bank ASA-konsernet har besluttet å rendyrke konsernet som en personmarkedsbank og avvikle bedriftsmarkedsvirksomheten som består av utlån til næringsseidom. Med bakgrunn i hovedstyrets beslutning har også styret i Bolig- og Næringskreditt AS (BNkreditt) fattet beslutning om å avvikle sin utlånsvirksomhet til næringsseidom.

Selskapets virksomhet er landsdekkende. Selskapet har hovedkontor i Trondheim, og avdelingskontor i Oslo.

Til grunn for beslutningen ligger særnorske kapitalkrav som gjør at egenkapitalavkastningen for dette lavrisikosegmentet blir for lav. Som følge av beslutningen er alt nysalg innen bedriftsmarkedet opphørt og banken vil over tid justere lånemarginene innenfor segmentet slik at inntjeningen i større grad gir en mer tilfredsstillende egenkapitalavkastning. Arbeidet med nedbygging og avviklingen av bedriftsmarkedsvirksomheten vil skje kontrollert over tid.

Regnskapsprinsipper

BNkreditt avlegger selskapsregnskap i henhold til International Financial Reporting Standards (IFRS).

Årsregnskapet gir et korrekt bilde av konsernets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Forutsetningene for fortsatt drift er til stede og det er lagt til grunn i årsregnskapet.

Resultat 2015

BNkreditt oppnådde et resultat etter skatt på 96 millioner kroner i 2015 (140 millioner kroner). Redusert rentenetto og lavere provisjon fra SpareBank1 Næringskreditt trekker resultatet ned.

Sum inntekter ble 224 millioner kroner i 2015 (268 millioner kroner).

For lån som er overført til Sparebank1 Næringskreditt AS mottar BNkreditt en provisjon som beregnes som utlånsrenten på lånene fratrukket kostnader i Sparebank1 Næringskreditt AS. Fra og med 2014 inkluderer disse kostnadene også et påslag for den kapital eierne har skutt inn i Sparebank1 Næringskreditt for de utlån BN Bank har overført. I 2015 utgjorde dette egenkapitalpåslaget 87,2 millioner kroner før skatt (111 millioner kroner). I 2015 har selskapet mottatt 48 millioner kroner i provisjonsinntekter (69 millioner kroner). Per 31. desember 2015 er det overført utlån for 11,5 milliarder kroner til SpareBank 1 Næringskreditt.

I 2015 er verdiendringene på finansielle instrumenter negativ med 5 millioner kroner, mens effekten i fjor var negativ med 6 millioner kroner. Over tid vil disse effektene jevne seg ut. For ytterligere informasjon vedrørende verdiendringer, se note 12.

Andre driftskostnader ble 84 millioner kroner (81 millioner kroner) i 2015. Selskapet kjøper alle driftstjenester av BN Bank.

I prosent av brutto utlån var misligholdet på 0,95 prosent per 31. desember 2015 (1,17 prosent). Med fradrag for individuelle nedskrivninger utgjorde misligholdte og tapsutsatte engasjementer 41 millioner kroner (0,27 prosent) ved utgangen av 2015. Per 31. desember 2014 var tilsvarende volum 64 millioner kroner (0,42 prosent av brutto utlån). Se note 8 for ytterligere informasjon.

Tap på utlån ble -3 millioner kroner i 2015 (-5 millioner kroner). Individuelle tap på utlån ble redusert med 15 millioner kroner, mens gruppenedskrivningene økte med 12 millioner kroner.

Balanseutvikling

Per 31. desember 2015 var utlånsporteføljen 12,4 milliarder kroner. Utlån er redusert med 3 milliarder kroner siste 12 måneder. Per 31. desember 2015 var 11,5 milliarder kroner i utlån overført til SpareBank 1 Næringskreditt (13,3 milliarder kroner).

Brutto utlån¹ har utviklet seg som følger:

MILLIARDER KRONER	31.12.15	31.12.14
BNkreditt	12,4	15,4
SpareBank 1 Næringskreditt	11,5	13,3
Brutto utlån	23,9	28,7

¹ Brutto utlån i BNkreditt og utlån overført til SpareBank 1 Næringskreditt.

Brutto utlån, inkludert utlån til SpareBank 1 Næringskreditt, er redusert med 4,7 milliarder kroner siste 12 måneder

Tapsavsetningene ved utgangen av desember 2015 er 139 millioner kroner. Av dette utgjør individuelle nedskrivninger 105 millioner kroner og gruppenedskrivninger 34 millioner kroner.

BNKreditt gir kun utlån innenfor 80 prosent av pantets verdi. For ytterligere å styrke obligasjonseierens interesse i BNKreditt har BN Bank garantert for at BNKreditt skal ha en kapitaldekning og etterstående finansiering fra banken på minimum 20 prosent. Per 31. desember 2015 var kapitaldekningen i BNKreditt 33,3 prosent og den ansvarlige kapitalen var 3,1 milliarder kroner. BN Bank står dermed tilbake for sitt tilgodehavende i BNKreditt med 0 millioner kroner per 31. desember 2015. Se note 2 for ytterligere informasjon.

Ved utgangen av desember 2015 hadde BNKreditt 2,3 milliarder kroner i verdipapirinnlån. Det er en reduksjon på 1,0 milliarder kroner siste 12 måneder. Øvrig rentebærende gjeld består hovedsakelig av gjeld til morbanken.

Forvaltningskapitalen er redusert med 2,9 milliarder kroner i 2015 og var 12,5 milliarder kroner per 31. desember 2015.

Soliditet

BNKreditts ansvarlige kapital utgjorde 3 128 millioner kroner ved utgangen av 2015. Risikovektet balanse var 9 384 millioner kroner på samme tidspunkt. Dette tilsvarer en kapitaldekning på 33,3 prosent (27,5 prosent). Kjernekapitalen var 2 678 millioner kroner som gir en kjernekapitaldekning på 28,5 prosent (23,5 prosent) ved utgangen 2015.

Forslag til anvendelse av årsoverskuddet

Styret foreslår at selskapets årsresultat på 96 millioner kroner avgis som utbytte til BN Bank ASA.

Risikostyring

Alle selskap i BN Bank-konsernet har som mål å holde en lav risikoprofil i all virksomhet.

Konsernet har retningslinjer for styring av alle relevante risikoer. Dette omfatter risikotoleranse, rammer, valg av metode for overvåking, samt krav til rapportering. De etablerte prinsippene for risikostyring gjelder for hele konsernet. Styret mottar regelmessig statusrapporter på alle relevante risikoer.

BNKreditt fikk i 2. kvartal 2014 tillatelse til å benytte den avanserte IRB-metoden for bedriftsmarkedsengasjement med pant i næringseiendom. I det følgende gis en vurdering av de vesentligste risikoene.

Kredittrisiko

Kredittrisikoen i utlånsporteføljen er en funksjon av to hendelser;

- Manglende betalingsevne hos låntakerne.
- Verdi av den underliggende sikkerheten ikke er tilstrekkelig til å dekke selskapets krav ved eventuelt mislighold og påfølgende realisasjon av pantet.

Begge hendelsene må inntreffe for at det skal kunne oppstå tap.

Konsernets kredittstrategi inneholder mål og rammer for

- Porteføljekvalitet; målt som misligholdssannsynlighet, forventet tap og faktisk mislighold innenfor hver kredittportefølje
- Porteføljekonsentrasjon; antall, størrelse og kvalitet på store engasjement, samt konsentrasjon på arealtyper
- Porteføljevekst
- Avkastning

Næringseiendom

Innenfor næringseiendom finansieres i all hovedsak ferdig utviklet eiendom, det vil si eiendom som er utleid til en eller flere leietakere. I kredittvurderingen legges det generelt vekt på låntakerens økonomiske stilling, finansielle resultater/kontantstrøm, betalingsvilje, egenkapital og sikkerhetene.

Tapsnivået i BN Kreditt er knyttet til utviklingen i makroøkonomien generelt og utviklingen i eiendomsprisene spesielt.

Risikoklassifisering

Konsernet har et risikoklassifiseringssystem for utlånsengasjementer. Konsernets modeller klassifiserer engasjementene etter sannsynlighet for mislighold og antatt tap ved mislighold. Det benyttes ulike modeller avhengig av hva som vurderes å være de vesentligste risikofaktorene i engasjementet. Modellene bruker ulike kvantitative metoder som simulering og logistisk regresjon sammen med kvalitative vurderinger.

Risikoklassifiseringssystemet og en vurdering av risikoen i utlånsporteføljen, samt kapitaldekningsregelverket, er nærmere beskrevet i notene 2, 3 og 4.

Forventet tap

Konsernets risikoklassifiseringssystem beregner forventet tap på de ulike porteføljene. Forventet tap på utlån uttrykker en forventning om størrelsen på årlige gjennomsnittlige tap over en konjunktursyklus.

Konsernet vil fortsatt ha stor oppmerksomhet på porteføljekvalitet og oppfølging av utsatte engasjementer

Likviditetsrisiko

Konsernet har overordnede retningslinjer for styring av likviditetsrisiko med blant annet krav til måling, overvåking og oppfølging. Konsernet har et 12 måneders overlevelsesmål i forhold til likviditet. I tillegg har konsernet en beredskapsplan til bruk ved eventuelle likviditetskriser, og rammer for netto finansieringsbehov innenfor gitte tidshorisonter og rammer/mål for andre likviditetsindikatorer.

Markedsrisiko

Konsernet har begrenset eksponering i rente- og valutamarkedene. Konsernets innlån skal ha tilnærmet lik rentebinding som konsernets utlånsportefølje. Eventuelle forskjeller blir utlignet ved bruk av sikringsinstrumenter. På samme måte skal valutarisiko som følge av konsernets inn- og utlån i valuta reduseres med sikringsinstrumenter.

Konsernet har ingen egen aksjeportefølje, og konsernets markedsrisiko oppstår kun som følge av rente- og valutarisiko.

Operasjonell risiko

Konsernets operasjonelle risiko søkes holdt på et lavt nivå gjennom standardisering av produkter og tjenester, en liten og oversiktlig organisasjon med klare ansvarsforhold, samt gode arbeidsprosesser og styringssystemer.

Arbeidsmiljø, organisasjon og samfunnsansvar

Selskapets administrasjon er ansatt i BN Bank og det benyttes konsernfunksjoner i driften av selskapet.

Konsernet har arbeidsmiljø- og samarbeidsutvalg som består av representanter fra ledelsen og funksjonærforening. Det er godt samarbeid mellom ledelsen og de ansatte. Det har ikke vært vesentlige skader eller ulykker i 2015.

Konsernet skal være en arbeidsplass med likestilling mellom kvinner og menn. Det skal ikke forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn.

Konsernet tilstreber å sikre like muligheter for alle, uavhengig av funksjonsevne, og hindre diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne.

BNkreditt benytter ikke produkter eller energikilder i sin virksomhet med betydelige negative konsekvenser for miljøet. Selskapets virksomhet er derfor ikke av en slik karakter at den forurenser det ytre miljøet.

Arbeidsmiljø og organisasjon er beskrevet ytterligere i årsrapporten til BN Bank.

BN Bank har avgitt en redegjørelse om samfunnsansvar som omfatter datterselskapet BNkreditt. Det vises til eget avsnitt om samfunnsansvar i årsrapporten til BN Bank.

Framtidsutsikter

Hovedstyret i BN Bank ASA-konsernet har besluttet å rendyrke konsernet som en personmarkedsbank og avvike bedriftsmarkedsvirksomheten som består av utlån til næringseiendom. Med bakgrunn i hovedstyrets beslutning har også styret i Bolig- og Næringskreditt AS (BNkreditt) fattet beslutning om å avvike sin utlånsvirksomhet til næringseiendom.

Til grunn for beslutningen ligger særnorske kapitalkrav som gjør at egenkapitalavkastningen for dette lavrisikosegmentet blir for lav. Som følge av beslutningen er alt nysalg innen bedriftsmarkedet opphørt og banken vil over tid justere lånemarginene innenfor segmentet slik at inntjeningen i større grad gir en økt egenkapitalavkastning. Arbeidet med nedbygging og avviklingen av bedriftsmarkedsvirksomheten vil skje kontrollert over tid.

Styret venter at ringvirkningene av oljeprisfallet gradvis vil bre seg i norsk økonomi med flere oppsigelser og fallende investeringslyst. Misligholdet i bedriftsmarkedet er stabilt lavt, men med fallende volum er misligholdsandelen uavhengig av konjunktursituasjon forventet å øke. Styret mener oljeprisfallet kan føre til økt risiko for konkurser. Dette vil kunne føre til fall i prisene på næringseiendom grunnet lavere leie og økt ledighetsgrad, som igjen vil kunne påvirke betjeningsevnen og verdiene til våre bedriftsmarkeds-kunder negativt. Imidlertid ventes det at denne nedgangen vil ha begrenset effekt på tap da banken har en solid portefølje.

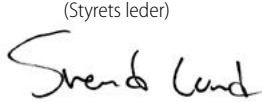
Trondheim, 8. mars 2016
Styret i Bolig- og Næringskreditt AS

Kjell Fordal
(Nestleder)

Arve Austestad

Svend Lund
(Styrets leder)

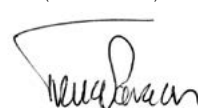
Hege Kristine Kvitsand

Kjersti Hovdal

Trond Søråas
(Adm. direktør)

Resultatregnskap (01.01. - 31.12.)

MILLIONER KRONER	NOTE	2015	2014
Renteinntekter og lignende inntekter	9	543	689
Rentekostnader og lignende kostnader	10	362	484
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		181	205
Verdiendring finansielle instrumenter til virkelig verdi, gevinster og tap	12	-5	-6
Andre driftsinntekter	11	48	69
Sum andre driftsinntekter		43	63
Lønn og generelle administrasjonskostnader	13, 15, 27, 28	76	74
Andre driftskostnader	14	8	8
Andre gevinster og tap		0	-1
Sum andre driftskostnader		84	81
Driftsresultat før tap på utlån		140	187
Tap på utlån	8	-3	-5
Driftsresultat etter tap på utlån		143	192
Skattekostnad	16	47	52
Årsresultat		96	140
Oppstilling av andre inntekter og kostnader			
<i>Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat</i>			
Aktuarielle gevinster og tap pensjon		3	-1
Skatt		-1	0
Andre inntekter og kostnader (etter skatt)		2	-1
Totalresultat		98	139

Balanse pr. 31.12

MILLIONER KRONER	NOTE	2015	2014
Eiendeler			
Utsatt skattefordel	16	103	121
Overtatte eiendommer	22	6	0
Utlån	3, 4, 6, 7, 8, 17, 18	12 307	15 214
Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter		0	2
Finansielle derivater	3, 4, 17, 18, 19, 20	40	73
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	3, 4, 5, 17, 18	1	8
Sum eiendeler		12 457	15 418
Gjeld og egenkapital			
Aksjekapital	29	600	600
Overkurs		1 000	1 000
Annen egenkapital		1 126	1 168
Sum egenkapital		2 726	2 768
Ansvarlig lånekapital	3, 4, 17, 18, 26	452	453
Gjeld til kredittinstitusjoner	3, 4, 17, 18, 24	6 882	8 751
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	3, 4, 17, 18, 23	2 318	3 300
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	25	7	10
Betalbar skatt	16	42	81
Finansielle derivater	3, 4, 17, 18, 19, 20	30	55
Sum gjeld		9 731	12 650
Sum gjeld og egenkapital		12 457	15 418

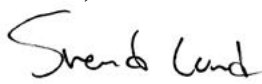
Trondheim, 8. mars 2016
Styret i Bolig- og Næringskreditt AS

Kjell Fordal
(Nestleder)

Arve Austestad

Svend Lund
(Styrets leder)

Hege Kristine Kvitsand

Kjersti Hovdal

Trond Søråas
(Adm. direktør)

Endring i egenkapital i 2014 og 2015

MILLIONER KRONER	AKSJE- KAPITAL	OVERKURS	ANNEN INNSKUTT EGENKAPITAL	ANNEN EGENKAPITAL ¹	SUM EGENKAPITAL
Balanse 01.01.14	600	1 000	44	1 104	2 748
Avgitt konsernbidrag til mor	0	0	0	-119	-119
Årets resultat	0	0	0	140	140
Aktuarielle gevinster/tap pensjon (etter skatt)	0	0	0	-1	-1
Balanse 31.12.14	600	1 000	44	1 124	2 768
Årets resultat	0	0	0	96	96
Aktuarielle gevinster/tap pensjon (etter skatt)	0	0	0	2	2
Utbetalt utbytte til morselskap	0	0	0	-140	-140
Balanse 31.12.15	600	1 000	44	1 082	2 726

¹ Fond for urealisert gevinst inngår i annen egenkapital. Pr. 31.12.15 og pr 31.12.14 var det ikke avsatt noe beløp.

Kontantstrømpoppstilling

MILLIONER KRONER	2015	2014
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Rente-/provisjonsinnbetalinger og gebyrer fra kunder	637	1 458
Innbetaling av renter på andre plasseringer	29	0
Utbetaling av renter på andre lån	-386	-508
Inn-/utbetalinger (-) på utlån til kunder	3 200	177
Inn-/utbetalinger(-) på gjeld til kredittinstitusjoner	-2 258	-1 018
Inn-/utbetalinger(-) ved utstedelse og tilbakekjøp av verdipapirer	-958	-113
Innbetalinger på tidligere avskrevne fordringer	0	8
Andre inn-/utbetalinger	25	-13
Utbetalinger til leverandører for varer og tjenester	-36	-40
Utbetalinger til ansatte, pensjoner og sosiale kostnader	-45	-44
Utbetalinger av skatter	-69	-14
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	139	-107
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Innbetalinger ved salg av driftsmidler m.v.	0	11
Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler m.v.	-6	-7
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-6	4
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Utbetaling av utbytte/konsernbidrag	-140	-120
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-140	-120
Netto kontantstrøm for perioden	-7	-223
Konter og fordringer på kredittinstitusjoner pr. 1.1.	8	231
Konter og fordringer på kredittinstitusjoner pr. 31.12.	1	8

Noter

NOTE 1. Regnskapsprinsipper m.v.	12
NOTE 2. Kapitaldekning.....	17
NOTE 3. Risiko i finansielle instrumenter - kvalitativ beskrivelse	19
NOTE 4. Risiko i finansielle instrumenter - kvantitativ beskrivelse	22
NOTE 5. Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	27
NOTE 6. Utlån.....	27
NOTE 7. Overføring av utlån til SpareBank 1 Næringskreditt	28
NOTE 8. Tap og nedskrivninger på utlån vurdert til amortisert kost.....	29
NOTE 9. Renteinntekter og lignende inntekter	31
NOTE 10. Rentekostnader og lignende kostnader	31
NOTE 11. Andre driftsinntekter.....	31
NOTE 12. Verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og tap	32
NOTE 13. Lønn og generelle administrasjonskostnader	33
NOTE 14. Andre driftskostnader.....	33
NOTE 15. Pensjonskostnader og -forpliktelser.....	34
NOTE 16. Skatt.....	38
NOTE 17. Finansielle instrumenter etter kategori.....	40
NOTE 18. Virkelig verdi av finansielle instrumenter	41
NOTE 19. Finansielle derivater	45
Note 20. Motregningsrett finansielle derivater.....	46
NOTE 21. Kortsiktige plasseringer i verdipapirer.....	47
NOTE 22. Overtatte eiendommer.....	47
NOTE 23. Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer.....	47
NOTE 24. Gjeld til kredittinstitusjoner.....	48
NOTE 25. Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter.....	48
NOTE 26. Ansvarlig lånekapital.....	48
NOTE 27. Ansatte og tillitsvalgte låneforhold	49
NOTE 28. Opplysninger om nærstående parter.....	49
NOTE 29. Aksjonærstruktur og aksjekapital.....	51
NOTE 30. Foreslått, ikke vedtatt utbytte.....	52
NOTE 31. Hendelser etter balansedagen	52
NOTE 32. Resultatregnskap 4 siste kvartal	52
NOTE 33. Tillitsvalgte og ledelse.....	53

NOTE 1. REGNSKAPSPRINSIPPER M.V.

Informasjon om selskapet

Bolig- og Næringskreditt AS (BNkreditt) er et aksjeselskap, stiftet og hjemmehørende i Norge, og med forretningskontor i Trondheim. Selskapet har i tillegg avdelingskontor i Oslo. Kredittforetaket inngår i BN Bank-konsernet. Kredittforetaket kan innenfor rammene av vedtektene og den lovgivning som til enhver tid gjelder, utføre alle forretninger og tjenester som det er vanlig eller naturlig at kredittforetak utfører.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

BNkreditt avlegger selskapsregnskap for 2015 i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRS) som godkjent av EU.

Nye og endrede standarder tatt i bruk i konsernet med ikrafttredelse i 2015

I 2015 har følgende nye eller endrede IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger trådt i kraft med virkning for selskapets årsregnskap:

IFRIC 21 «Levies» ble implementert i BN Bank fra og med 1. januar 2015. Denne fortolkningen regulerer regnskapsmessig behandling av avgiften til Bankenes Sikringsfond. Denne avgiften ilegges normalt på bakgrunn av gjennomsnittlige garanterte innskudd og gjennomsnittlig beregningsgrunnlag for tidligere kvartaler. Det er ikke regulert hvorvidt en uttreden fra ordningen vil medføre tilbakebetaling av for mye innbetalt avgift. Praksis har vært pro-rata belastning ved innmelding. Praksis og hensynet til likebehandling tilsier pro-rata også ved utmelding. Finansdepartementet vil beslutte dette ved enkeltvedtak. Dette har betydning for når avgiften skal innregnes i regnskapet. BN Bank har i 2015 videreført tidligere praksis ved at avgiften periodiseres månedlig.

Basert på Finanstilsynets rundskriv av 19. november 2015 vil BN Bank vurdere å endre praksis for regnskapsmessig behandling av sikringsfondsavgiften fra og med 2016. BN Bank vil følge bransjens fortolkning av regelverket i sin regnskapsmessige behandling.

Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor konsernet ikke har valgt tidlig anvendelse

IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft og som forventes å ha en vesentlig påvirkning på regnskapet.

IFRS 9 Finansielle instrumenter

IASB publiserte den endelige versjonen av IFRS 9 Finansielle instrumenter i juli 2014. IFRS 9 skal erstatte eksisterende IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling. IFRS 9 medfører endringer i forhold til dagens standard når det gjelder klassifisering og måling av finansielle instrumenter, nedskrivning av finansielle eiendeler og sikringsbokføring. Standarden trer i kraft for regnskapsår som begynner 1. januar 2018 eller senere. Tidlig anvendelse er tillatt. Standarden er foreløpig ikke godkjent av EU. Med unntak for sikringsbokføring skal standarden anvendes retrospektivt, men det er ikke pliktig å gi sammenligningstall. For sikringsbokføring skal standarden anvendes prospektivt, med enkelte begrensede unntak. IFRS 9 er ikke godkjent av EU, men forventes godkjent i 2. kvartal 2016.

Banken forventer å anvende standarden på det pliktige ikrafttredelsestidspunktet, fra og med regnskapsåret 2018. I løpet av 2015 har banken gjennomført en overordnet vurdering av virkningen av standarden. Denne foreløpige vurderingen er basert på informasjon som var tilgjengelig når vurderingen ble gjennomført og kan være gjenstand for endringer som følge av ytterligere detaljerte analyser eller ytterligere informasjon som blir tilgjengelig for banken i fremtiden. Banken forventer ikke vesentlige effekter på balanse eller egenkapital som følge av den nye standarden, med unntak av effekten av å anvende standardens bestemmelser for nedskrivning av utlån. Nye prinsipper for nedskrivning vil kunne gi høyere tapsavsetninger, noe som i så fall vil gi et negativt utslag i egenkapitalen. Banken vil i 2016 gjennomføre en detaljert vurdering for å bestemme nivået på avsetningen mer eksakt.

IFRS 15 - Revenue from Contracts with Customers

IASB og FASB har gitt ut en ny, felles standard for inntektsføring, *IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers*. Standarden erstatter alle eksisterende IFRS- og US GAAP-krav for inntektsføring. Standarden forventes ikke å ha vesentlig effekt for konsernet. IFRS 15 er ikke godkjent av EU.

IFRS 16 – Leasing

IASB publiserte i januar 2016 regnskapsstandarden IAS 16 – Leasing. Standarden opphever, for leietakere, det tradisjonelle skillet mellom operasjonelle og finansielle leieavtaler. Standarden vil i større grad medføre balanseføring av leieobjekter ("bruksrettseiendel") og tilhørende balanseføring av fremtidige leieutgifter. For BN Bank er regnskapsstandarden vurdert å ha begrenset effekt og det er i første rekke regnskapsføring av leide lokaler som vil kunne endres. IAS 16 er ikke godkjent av EU.

For øvrig er det ingen andre IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning på regnskapet.

Sammenligningstall

Alle beløpmessige størrelser i resultat, balanse, kontantstrøm og tilleggsopplysninger er angitt med ett års sammenligningstall. Sammenligningstall er utarbeidet basert på de samme prinsipper som tall for siste periode.

Skjønnsmessige vurderinger, estimater og forutsetninger

Ved anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper har selskapets ledelse på enkelte områder utøvd skjønn og lagt til grunn antagelser om fremtidige hendelser som grunnlag for regnskapsføringen. Det vil naturlig nok være en iboende usikkerhet knyttet til regnskapsposter som bygger på bruk av skjønn og forutsetninger om fremtidige hendelser. Ved utøvelse av skjønn og fastsettelse av forutsetninger om fremtidige hendelser vil ledelsen se hen til tilgjengelig informasjon på balansedagen, historisk erfaring med lignende vurderinger, samt markedets og tredjeparters vurdering av de aktuelle forholdene. Selv om ledelsen legger til grunn sitt beste skjønn og bygger på de beste estimater som er tilgjengelig, må man påregne at faktiske utfall i enkelte tilfeller kan avvike vesentlig fra det som legges til grunn for regnskapsføringen. Poster som inneholder vesentlige estimater er nærmere omtalt nedenfor.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter

Virkelig verdi av finansielle instrumenter er til dels beregnet basert på forutsetninger som ikke er observerbare i markedet. Dette gjelder særlig ved fastsettelse av relevant påslag for kredittrisiko ved virkelig verdifastsettelse for fastrentepapirer i form av innlån, utlån og verdipapirer utstedt av andre. Ledelsen har i slike tilfeller basert sine vurderinger på den informasjon som er tilgjengelig i markedet kombinert med beste skjønn. Slik informasjon vil blant annet være kredittvurderinger gjennomført av andre kredittinstitusjoner.

Nedskrivninger på utlån

Nedskrivning for tap foretas når det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall. Nedskrivningen beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med effektiv rente.

Kredittforetaket foretar ved utgangen av hvert kvartal en konkret fastsettelse av tap på utlån og garantier. Misligholdte og tapsutsatte engasjementer følges opp med løpende vurderinger.

Pensjoner

Nåverdi av innregnede pensjonsforpliktelser avhenger av fastsettelse av økonomiske og aktuarmessige forutsetninger. Endring i slike forutsetninger vil medføre endringer i innregnede beløp for pensjonsforpliktelsene og pensjonskostnaden.

Diskonteringsrente er fastsatt med utgangspunkt i obligasjoner med fortrinnsrett slik denne fremkommer på balansedagen. Andre viktige forutsetninger for pensjonsforpliktelsene er årlig lønnsvekst, årlig regulering av pensjoner og forventet G-regulering. For slike forutsetninger og for avkastning og diskonteringsrente vil man se hen til veiledninger og anbefalinger som er tilgjengelig på balansedagen. For demografiske forutsetninger vil estimater og skjønn bygge på erfaringsmateriale tilgjengelig hos aktuarer.

Regnskapsprinsipper

Inntekts- og kostnadsføring

Renter fra utlån med flytende renter, inkludert utlån med rullerende rentebinding, inntektsføres over utlånets løpetid med lånets effektive rente. Gebyrer og provisjoner inngår i beregningen av effektiv rente. Renter (nominelle) fra fastrenteutlån inntektsføres som renteinntekter etter hvert som de opptjenes, samt at endringer i virkelig verdi av forventede fremtidige kontantstrømmer resultatføres over linje for verdiendringer av finansielle instrumenter til virkelig verdi.

Renter (nominelle) fra finansielle instrumenter målt til virkelig verdi inntektsføres eller kostnadsføres etter hvert som de opptjenes.

Renter fra finansielle derivater som inngår i sikringsbokføring klassifiseres sammen med rentene på sikringsobjektet under rentekostnader.

Renter fra finansielle derivater som sikrer fastrenteutlån eller fastrente innlån som frivillig føres til virkelig verdi, klassifiseres sammen med rentene på de underliggende objektene under rentekostnader.

Provisjoner, gebyrer og lignende som ikke inngår i effektiv renteberegning for innlån eller utlån, resultatføres etter hvert som de opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader.

Finansielle instrumenter – Tilordning til ulike kategorier m.v.

Finansielle instrumenter vil ved første gangs balanseføring tilordnes en kategori av finansielle instrumenter som beskrevet i IAS 39. De ulike kategoriene som er definert i IAS 39 og er aktuelle for BNKreditt, er til virkelig verdi med verdiendring over resultat, tilgjengelig for salg og lån, fordringer og øvrige forpliktelser til amortisert kost.

Innenfor kategorien *virkelig verdi med verdiendring over resultat* kan tilordning til kategorien være pliktig, eller tilordning kan skje frivillig dersom nærmere angitte kriterier er oppfylt. I BNKreditt vil alle derivater være pliktig vurdert til virkelig verdi med verdiendring over resultat. I tillegg vil alle fastrentepapirer i bankporteføljen pekes ut som til virkelig verdi over resultat, herunder egne utstedte verdipapirer og utlån med faste renter. I denne sammenheng regnes alle papirer som har fast rente i hele papirets løpetid, som fastrentepapirer. Papirer som har faste renter på rullerende basis, regnes ikke som fastrentepapirer. Fastrentepapirer pekes ut som til virkelig verdi over resultat for å unngå det som ellers ville bli en regnskapsmessig asymmetri gjennom at tilhørende rentesikringsinstrumenter er innregnet til virkelig verdi. Ved at man ved virkelig verdiinnregning unngår de vesentligste deler av denne regnskapsmessige asymmetri anser man kriteriene for å kunne innregne instrumentene til virkelig verdi som oppfylte.

Finansielle instrumenter andre enn de som er vurdert til virkelig verdi med verdiendring over resultat og tilgjengelig for salg til virkelig verdi med verdiendring mot andre inntekter og kostnader, vil innregnes til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode.

Alle finansielle instrumenter innregnes første gang på handelsdato for instrumentet (og ikke på oppgjørsmåned).

Finansielle instrumenter som vurderes til sikringsbøkføring

Konsernet har tatt i bruk verdisikring på nye utstedte verdipapirer og tilhørende sikringsinstrument. Konsernet vurderer og dokumenterer sikringens effektivitet, både ved første gangs klassifisering og på løpende basis. Ved verdisikring blir sikringsinstrumentet regnskapsført til virkelig verdi og sikringsobjektet regnskapsført til virkelig verdi for den sikrede risikoen, og endringer i disse verdiene fra inngående balanse blir resultatført.

Dersom sikringsforholdet avbrytes eller tilstrekkelig sikringseffektivitet ikke kan verifiseres, amortiseres verdiendring tilknyttet sikringsobjektet over gjenværende løpetid.

Valuta

Inntekter og kostnader i utenlandsk valuta er omregnet til norske kroner etter kursene på transaksjonstidspunktet.

Balanseposter i utenlandsk valuta er i det vesentlige sikret ved tilsvarende poster på motsatt side i balansen eller ved gjennomføring av sikringshandlinger. Valutatimer benyttes kun som sikringsforretninger og inngås for å sikre identifiserte poster. Eiendeler og gjeld i fremmed valuta er omregnet til norske kroner etter bankenes midtkurser for valuta på balansedagen. Valutatimer er vurdert til virkelig verdi med verdiendringer over resultat.

Utlån, tap og avsetninger for tap på utlån vurdert til amortisert kost

Selskapet balansefører utlån til virkelig verdi med tillegg av direkte kostnader på etableringstidspunktet. I kostpris inngår utlånets hovedstol, gebyrer og eventuelle direkte kostnader.

I senere perioder vurderes utlån til amortisert kost, og renteinntekter inntektsføres etter effektiv rentes metode. Den effektive rentesatsen er den renten som neddiskonterer lånets kontantstrømmer over forventet løpetid til lånets amortiserte kost på etableringstidspunktet. Effektiv rentes metode innebærer også at det foretas inntektsføring av renter av engasjement som er nedskrevet. For slike lån inntektsføres internrenten på etableringstidspunktet korrigeret for renteendringer frem til tidspunktet for nedskrivning. Det inntektsføres renter basert på lånets nedskrevne verdi.

Nedskrivning for tap foretas når det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall. Nedskrivningen beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med effektiv rente.

I resultatregnskapet består posten tap på utlån av konstaterte tap, endringer i nedskrivninger på lån og avsetninger på garantier, samt inngang på tidligere avskrevne fordringer.

Misligholdte lån

Misligholdte lån defineres som lån hvor låneavtalen ikke er overholdt og dette ikke skyldes normale forsinkelser eller andre tilfeldige forhold hos lånekunden. Lån som ikke er betjent 90 dager etter terminforfall, anses i alle tilfeller som misligholdt. Tapsutsatte engasjementer hvor det er åpnet konkurs- eller gjeldsforhandlinger, iverksatt rettslig inkasso, utpanting er foretatt, utlegg er tatt eller hvor andre forhold som svikt i likviditet eller soliditet eller brudd på øvrige klausuler i låneavtaler med kredittforetaket, defineres også som misligholdte. Reforhandlede lån behandles som tapsutsatte lån ettersom dette er lån som ellers kunne blitt misligholdt.

Konstaterte tap

Konstaterte tap på engasjementer er tap som regnes som endelige og bokføres som konstaterte tap. Dette omfatter tap hvor selskapet har mistet sitt krav overfor debitor ved konkurs, ved stadfestet akkord, ved utleggsforretning som ikke har ført frem, ved rettskraftig dom og ved gjeldsettergjøvelse. Dette gjelder også i de tilfeller kredittforetaket på annen måte har innstilt inndrivelse eller gitt avkall på deler av eller hele engasjementer.

Utlån og tap på utlån vurdert til virkelig verdi

Fastrenteutlån balanseføres til virkelig verdi med verdiendringer over resultat. Ved vurdering til virkelig verdi kommer tap til uttrykk gjennom endringer i kredittrisikopåslag i diskonteringsrentene, samt gjennom justeringer av forventede kontantstrømmer som ligger til grunn for neddiskontering.

De objektive bevis om verdifall som danner grunnlag for nedskrivning av lån til amortisert kost, er de samme typer av hendelser som danner grunnlag for endrede vurderinger av kredittrisiko og forventede kontantstrømmer ved virkelig verdiberegninger for lån vurdert til virkelig verdi. Tap knyttet til utlån vurdert til virkelig verdi er presentert under tap på utlån.

Overtatte eiendommer

Eiendommer som er overtatt ved inndrivelse av misligholdte engasjementer, og hvor BNkreditt ikke tar sikte på å beholde eiendommen til varig eie eller bruk, presenteres på egen linje i balansen. Overtatte eiendommer er på overtakelsestidspunktet vurdert til det laveste av overtakelseskost og antatt realisasjonsverdi. Ved senere regnskapsavleggelse vurderes eiendommene til det laveste av denne anskaffelseskost og antatt realisasjonsverdi på balansedagen. Gevinst/tap ved salg av overtatte eiendommer føres under tap på utlån ettersom det er en nær tilknytning mellom den overtatte eiendommen og opprinnelig utlån. Når det vedtas en plan for avhendelse av overtatte eiendommer, vil eiendommene presenteres på egen linje i balansen som holdt for salg.

Overføring av utlån

BNkredditt har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS. I tråd med forvaltningsavtale mellom BNkredditt og kredittforetakene, forestår BNkredditt forvaltning av utlånene og opprettholder kundekontakten. BNkredditt mottar et vederlag i form av provisjon for de plikter som følger med forvaltning av utlånene. Det foreligger en gjenværende involvering knyttet til overførte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Kredittforetakene kan under forvaltningsavtalen med BNkredditt foreta videresalg av utlån som er kjøpt fra BNkredditt samtidig som BNkredditts rett til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. BNkredditt har beregnet det beløp som knytter seg til gjenværende involvering som svært liten og BNkredditt har ut fra en vesentlighetsvurdering ikke regnskapsført noe beløp for gjenværende involvering i de overførte utlånene.

Det vises til beskrivelse i note 7.

Finansielle derivater

Finansielle derivater vurderes pliktig til virkelig verdi med verdiendring over resultat. Slike finansielle instrumenter utgjør for BNkredditts del rentebytteavtaler.

Obligasjoner og sertifikater – generelt

For egne obligasjoner/sertifikater skiller det mellom oppkjøp for refinansieringsformål og kjøp/salg av egne obligasjoner i forbindelse med markedspleie.

Obligasjoner og sertifikater – Klassifisering

Obligasjonslån hvor beslutningen om å erverve obligasjonene er foretatt på bakgrunn av ordinære utlånskriterier, er klassifisert som utlån. Den regnskapsmessige behandling er dermed analog med ordinære utlån. Egne obligasjoner/sertifikater går til fradrag i henholdsvis obligasjons- og sertifikatgjelden.

Obligasjoner og sertifikater – Gevinst- / tapsberegning

Obligasjonslån hvor beslutningen om å erverve obligasjonene er foretatt på bakgrunn av ordinære utlånskriterier, er klassifisert som utlån. Den regnskapsmessige behandling er dermed analog med ordinære utlån. Egne obligasjoner/sertifikater går til fradrag i henholdsvis obligasjons- og sertifikatgjelden.

Motregning og nettopresentasjon

Finansielle eiendeler og forpliktelser skal motregnes og presenteres netto i balansen når det er en ubetinget motregningsrett som kan håndheves og en har til hensikt å gjøre opp netto eller realisere eiendelen og gjøre opp forpliktelsen samtidig.

Finansielle instrumenter som vurderes til virkelig verdi

Finansielle instrumenter som omsettes i et aktivt marked, verdsettes til observerte markedspriser. Finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked verdivurderes ved bruk av verdsettelsesteknikker. Verdsettelsesteknikker baserer seg på nylig inngåtte transaksjoner mellom uavhengige parter, referanse til instrumenter med tilnærmet samme innhold eller diskonterte kontantstrømmer. Verdsettelse baserer seg så langt som mulig på eksternt observerte parameterverdier. Alle utlån, innlån og innskudd som er vurdert til virkelig verdi, er vurdert på basis av diskonterte kontantstrømmer.

Der verdsettelse av finansielle instrumenter til virkelig verdi skjer ved bruk av verdsettelsesteknikker, vil verdsettelse potensielt kunne gi opphav til en gevinst eller et tap dag én dersom virkelig verdi i henhold til verdsettelsesmodell avviker fra transaksjonspris. Slike gevinster og tap kan ikke innregnes i resultatregnskapet dag én. I BNkredditt vil man ved verdsettelse av utlån til virkelig verdi beregne en kundespesifikk margin på hvert enkelt kundeengasjement, og denne margin inngår i alle senere verdsettelse slik at det som ellers kunne gitt opphav til en "dag en gevinst" eller et "dag en tap" vil amortiseres over hele utlånets løpetid. For innlån kontrolleres resultat av verdsettelse mot transaksjonspris, og ved ikke uvesentlige avvik vil det beregnes et spesifikt tillegg i diskonteringsrenten pr kontrakt som tillegges diskonteringsrenten i alle senere verdsettelse slik at "dag en gevinst" eller et "dag en tap" amortiseres over hele papirets løpetid.

Finansielle instrumenter – Klassifisering av påløpte renter

Påløpte renter vises gjennomgående sammen med verdien av de tilhørende finansielle instrumenter, både for innlån, utlån og derivater. For innlån og utlån gjelder denne klassifiseringen uavhengig av om instrumentet er vurdert til amortisert kost eller virkelig verdi.

Pensjonskostnader og –forpliktelser

Konsernet har ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er generelt finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskaper, slik disse fastsettes ved periodiske aktuarberegninger.

Konsernet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner. En innskuddsplan er en pensjonsordning hvor konsernet betaler endelig bidrag til en separat juridisk enhet. Konsernet har ingen juridisk eller annen forpliktelse til å betale ytterligere bidrag hvis enheten ikke har nok midler til å betale alle ansatte ytelser knyttet til opptjening i inneværende og tidligere perioder. Pensjonsordninger som ikke er innskuddsplaner, er ytelsesplaner. Typisk er en ytelsesplan en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av en eller flere faktorer slik som alder, antall år i selskapet og lønn.

Ved innskuddsplaner betaler konsernet innskudd til privat administrerte forsikringsplaner for pensjon på avtalemessig basis. Konsernet har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er blitt betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad i takt med at plikten til å betale innskudd påløper. Forskuddsbetalte innskudd føres som en eiendel i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere fremtidige innbetalinger.

Skatt

Skatt periodiseres som en kostnad uavhengig av betalingstidspunktet. Skattekostnaden reflekterer således årets og fremtidig betalbar skatt som følge av årets aktivitet. Skatt som ventes utlignet på årets resultat, inngår i årets skattekostnad og benevnes betalbar skatt.

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller innenfor samme tidsintervall vurderes mot hverandre. Eventuelle netto utsatt skattefordel føres opp som en eiendel i balansen når det er sannsynlig at de skattereduserende forskjellene vil kunne realiseres.

Presentasjon av utbytte

Foreslått utdeling av utbytte presenteres som egenkapital inntil endelig vedtak av utdelingen har funnet sted. Utdeling presenteres deretter som avsatt utbytte inntil utbetaling av utbytte skjer.

Avsetninger, betingede eiendeler og betingede forpliktelser

Det innregnes en avsetning bare når det er en eksisterende plikt (juridisk eller faktisk) som er resultat av en tidligere hendelse, det er sannsynlig at en strøm av ressurser som omfatter økonomiske fordeler ut fra foretaket, vil kreves for å gjøre opp plikten, og det kan foretas et pålitelig estimat av forpliktelsesbeløpet. Avsetninger innregnes med det beløp som er uttrykk for beste estimat av de utgifter som kreves for å gjøre opp den eksisterende plikten på balansedagen. Dersom vesentlig, tas det hensyn til tidsverdien av penger ved beregning av avsetningens størrelse.

Det foretas ingen innregning av betingede eiendeler eller betingede forpliktelser.

Kontanter

I linje for kontanter inngår innskudd og fordringer hos kredittinstitusjoner og sentralbanker.

Kontantstrømoppstillingen presenteres ved bruk av den direkte metode, som gir opplysninger om vesentlige klasser av inn- og utbetalinger.

Segmentrapportering

Driftssegmenter på konsernnivå rapporteres på samme måte som ved intern rapportering til selskapets øverste beslutningstaker. Selskapets øverste beslutningstaker, som er ansvarlig for allokering av ressurser til og vurdering av inntjening i driftssegmentene, er blitt identifisert som konsernledelsen.

NOTE 2. KAPITALDEKNING

Prosess for vurdering av kapitalbehov

BN Bank har etablert en strategi og prosess for risikostyring og vurdering av kapitalbehov og hvordan dette kan opprettholdes. Samlebetegnelsen for dette er ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). Vurderingen av kapitalbehovet inkluderer størrelse, sammensetning og fordeling av den ansvarlige kapitalen tilpasset nivået på de risikoer som banken er eller kan bli utsatt for. Vurderingene er risikobaserte og fremoverskuende. Risikoområder som vurderes i tillegg til Pilar 1 risikoene, er konsentrasjonsrisiko i kredittporteføljen, rente-, valuta- og spreadrisiko i bankporteføljen, likviditetsrisiko, forretningsmessig risiko, eierrisiko, omdømmerisiko, compliance-risiko, strategisk risiko og system risiko. ICAAP har ikke oppmerksomhet på kun én metode eller ett tall, men presenterer et sett med vurderinger og beregninger basert på ulike forutsetninger.

Kapitalvurderingene for BNkreditt er en del av de samlede kapitalvurderingene styret i BN Bank gjør for hele BN Bank konsernet. Vurderingene er gjennomført for 2015 med tilhørende rapportering til Finanstilsynet. Som følge av nedbygging av bedriftsmarkedsvirksomheten er bankens kapital- og likviditetssituasjon svært solid. Selskapets kredittrisiko er på samme nivå som i fjor og styring og kontroll vurderes som tilfredsstillende. Det er styrets oppfatning at selskapet er tilstrekkelig kapitalisert i forhold til selskapets risikonivå.

Regelverk

Generelt

Med hjemmel i Finansforetaksloven § 14-1 stilles det et minstekrav til kapitaldekning i finansinstitusjoner:

- 4,5 prosent i ren kjernekapitaldekning
- 6,0 prosent i kjernekapitaldekning
- 8,0 prosent i ansvarlig kapital

Krav til beregningsgrunnlaget, ut i fra regulatorisk kapital, er fastsatt i kapitalkravsforskriften. Her angis krav til beregningsgrunnlag for blant annet kredittrisiko etter standardmetoden og IRB-metoden, i tillegg til krav til beregningsgrunnlag for operasjonell risiko. Finansdepartementet har også fastsatt kapitalkravsforskriften om kapitaldekning for markedsrisiko m.v. for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak. Konsernet har ingen handelsaktivitet i finansielle instrumenter slik dette er definert i forskriften. Disse reglene har dermed ingen betydning for konsernets kapitaldekning.

Etter reglene består ansvarlig kapital av to hovedkomponenter:

1. Kjernekapital: Egenkapital (aksjekapital, overkursfond og annen egenkapital) og fondsobligasjoner.
2. Tilleggskapital: Evigvarende og tidsbegrenset ansvarlig lånekapital.

Kapitaldekning

MILLIONER KRONER	2015	2014
Aksjekapital	600	600
Overkursfond	1 000	1 000
Avsatt utbytte/konsernbidrag	96	140
Annen egenkapital	1 030	1 028
Sum egenkapital	2 726	2 768
Kjernekapital		
Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-48	-105
Sum ren kjernekapital	2 678	2 663
Fondsobligasjoner, hybridkapital ¹	0	0
Sum kjernekapital	2 678	2 663
Tilleggskapital utover kjernekapital		
Tidsbegrenset ansvarlig kapital ¹	450	450
Sum tilleggskapital	450	450
Netto ansvarlig kapital	3 128	3 113
Minimumskrav ansvarlig kapital Basel III ²		
Engasjement med spesialiserte foretak	420	570
Engasjement med øvrige foretak	103	75
Sum kredittrisiko IRB	523	645
Operasjonell risiko	44	44
Engasjementer beregnet etter standardmetoden	65	93
Overgangsordning	117	123
Kredittverdighet hos motpart (CVA-risiko)	2	1
Minimumskrav ansvarlig kapital	751	906
Beregningsgrunnlag	9 384	11 322
Bufferkrav		
Bevaringsbuffer (2,5%)	235	283
Systemrisikobuffer (3,0 %)	282	340
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	516	623
Tilgjengelig ren kjernekapital (fratrukket 4,5%)	2 256	2 154
Kapitaldekning		
Ren kjernekapitaldekning	28,54 %	23,52 %
Kjernekapitaldekning	28,54 %	23,52 %
Kapitaldekning	33,33 %	27,50 %
Uvektet kjernekapitalandel	21,32 %	15,78 %

¹ For nærmere detaljer, se note 26.

² Fra og med 2. kvartal 2014 har BNkreditt fått godkjenning til bruk av interne målemetoder for kredittrisiko knyttet til foretaksengasjement. Historiske minimumskrav til ansvarlig kapital er rapportert etter standardmetoden.

NOTE 3. RISIKO I FINANSIELLE INSTRUMENTER - KVALITATIV BESKRIVELSE

Risikostyring i BNkreditt

BNkreditt har som del av sin forretningsstrategi å holde en lav risikoprofil i all virksomhet. Risikostyring i BNkreditt inngår som en del av risikostyringen i BN Bank konsern.

Organisering

Styret

Styret har vedtatt bankens risikostrategier. Dette inkluderer et sett av prinsipper som skal gi organisasjonen forståelse for hvilken risikoprofil banken ønsker å ha og for de tiltakene som iverksettes for å styre risiko. Risikostrategiene definerer også bankens risikotoleranse. Risikotoleransen sier noe om bankens vilje til å påta seg risiko, og er fastsatt ved hjelp av relevante, overordnede og tallfestede mål. Denne risikotoleransen er nødvendig for å sette konsistente rammer for risiko og for å velge passende systemer for overvåking av risiko. Risikostrategiene inneholder en kombinasjon av rammer som eksplisitt skal overholdes og mål som det skal styres mot. Risikostrategiene oppdateres minimum årlig.

Internrevisor

Internrevisjonen er styrets redskap for å påse at risikostyringen er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt. Den interne revisjonsfunksjonen utføres av ekstern leverandør, noe som sikrer uavhengighet, kompetanse og kapasitet. Internrevisjonen rapporterer til styret. Internrevisjonens rapporter og anbefalinger knyttet til forbedringer i konsernets risikostyring blir gjennomgått og vurdert implementert.

Administrerende direktør

Administrerende direktør har ansvaret for den overordnede risikostyringen. Det betyr at administrerende direktør er ansvarlig for at det implementeres effektive risikostyringssystemer i konsernet, og at risikoeksponeringen overvåkes. Administrerende direktør er videre ansvarlig for delegering av fullmakter og rapportering til styret.

Avdeling for Risikostyring og Compliance

Avdeling for risikostyring og compliance er organisert uavhengig av linje- og støtteenhetene og rapporterer direkte til administrerende direktør. Avdelingen har også fullmakt til å rapportere direkte til styret dersom det finnes påkrevd. Avdelingen har ansvaret for videreutvikling av rammeverket for risikostyring inkludert risikomodeller og risikostyringssystemer. Avdelingen er videre ansvarlig for uavhengig oppfølging og rapportering av risikobildet, og følger opp at konsernet etterlever gjeldende lover og forskrifter.

Risikostyringsprosessen

Det foreligger forsvarlige og hensiktsmessige strategier og prosesser for risikostyring og kontroll, og vurdering av bankens samlede kapitalbehov. Samlebetegnelsen for dette er ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). For å strukturere rammeverket kan prosessen deles inn i fem hoveddeler.

I) Identifisering av risiko

Det foreligger en analyse av de risikoer som selskapet er eksponert for. For alle risikoer foreligger det et passende system for risikoovervåking. Det foreligger også en prosess for å fange opp endringer i eksisterende risikoer og eventuell eksponering for nye risikoer. Sistnevnte gjelder spesielt i forbindelse med endring av eksisterende eller opprettelse av nye virksomhetsområder eller produkter.

II) Tallfesting av risiko og egenkapital

For å analysere bankens eksponering av risiko, blir alle vesentlige risikoer vurdert opp mot bankens egenkapital.

III) Vurdering av kapitalbehov

Beregningene tar utgangspunkt i et krav om at banken skal oppfylle det regulatoriske kravet til ansvarlig kapital med en gitt sannsynlighet. Det foretas også beregninger for andre konfidensnivå og tidshorisonter. Kapitalmålet blir videre tilpasset bankens forretningsplaner og vekstambisjoner, utvikling i rammebetingelser, kapitalplanlegging og kriseberedskap.

IV) Rammesetting (ex ante kontroll)

Alle vesentlige risikoen har en ramme.

V) Risikoovervåking (ex post kontroll)

Det er etablert rutiner for behandling av brudd på rammer. I tilfeller der risiko ikke er kvantifiserbar er formålet med risikoovervåkingen å kontrollere prosessrelaterte krav eller kvalitative krav. Rapportering av risikoovervåkingen følger en fast frekvens og gir et dekkende bilde av situasjonen. I tilfeller der risikoeksponering oppstår raskt eller uventet skal det utarbeides ad hoc rapportering. Med ex post kontroll menes at dersom risikoovervåkingen avdekker at reell eksponering er større enn ønsket eksponering, så skal det gjøres tiltak. Ex post kontroll kan sees på som det siste trinnet i risikostyringsprosessen og samtidig startpunktet for en ny prosess.

Risikokategorier

For risikostyringsformål skiller BNkreditt mellom følgende risikoen:

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at konsernets motparter eller kunder ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor BNkreditt. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på motparter/kunder, i hovedsak utlån, men også ansvar i henhold til andre utstedte kreditter, garantier, verdipapirer, innvilgede, ikke trukne kreditter samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter. Oppgjøringsrisiko, som oppstår i forbindelse med betalingsformidling som et resultat av at alle transaksjoner ikke skjer i realtid, medfører også motpartsrisiko. I utlånsporteføljen er kredittrisiko en funksjon av to hendelser, og begge hendelsene må inntreffe for at det skal kunne oppstå tap. Den ene er manglende betalingsvilje eller-vilje hos låntakerne. Den andre er at verdien av den underliggende pantessikkerheten ikke er tilstrekkelig til å dekke BNkredits krav ved eventuelt mislighold og påfølgende realisasjon av pantet. Utlånsengasjementer risikoklassifiseres før det treffes kredittbeslutning. Klassifiseringen oppdateres minst én gang per år.

Kredittrisiko er en vesentlig risiko for kredittforetaket. Eksponeringen skal være lav. Overvåkingen er basert på et internt risikoklassifiseringssystem. BNkreditt har modellverktøy for analyse av kredittrisiko innenfor næringseiendom. Modellen tilordner hver debitor en PD-klasse og en LGD-klasse. PD-klassifiseringen angir sannsynligheten for at engasjementet misligholdes mens LGD-klassifiseringen gir et estimat på tapsraten (i forhold til eksponeringsstørrelsen) gitt at engasjementet misligholdes. PD og LGD er henholdsvis en forkortelse av det engelske Probability of Default og Loss Given Default. Produktet av den PD og LGD som tilordnes et enkeltengasjement gir engasjementets forventede tap i prosent av eksponeringsstørrelsen.

For eiendomsselskaper fokuseres det på nivå og usikkerhet på kontantstrømmene som genereres fra de eiendommene som finansieres for klassifisering i forhold til misligholdssannsynlighet. For klassifisering i forhold til tap ved mislighold fokuseres det på verdi og usikkerhet på verdi av de eiendommer som tjener som pantessikkerhet for lånet.

Ledelsen mottar jevnlig rapportering av kredittrisiko basert på risikoklassifiseringssystemet. Sentralt i denne sammenhengen er utviklingen i utlån fordelt på ulike risikoklasser. I note 4 vises en vurdering av kredittrisiko ved utgangen av 2014 og 2015.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at selskapet ikke evner å finansiere økninger i utlån og innfri selskapets forpliktelser etter hvert som de forfaller (refinansieringsrisiko). Likviditetsrisiko omfatter også risikoen for at finansielle markeder som selskapet ønsker å benytte ikke fungerer (markedslikviditet). Likviditetsrisiko er i risikopolicyen definert som en vesentlig risiko. Likviditetsrisiko er en vesentlig risiko for banken, men eksponeringen skal være lav. Overvåkingen skjer ved kontroll av eksponering i forhold til vedtatte rammer og kontroll av kvalitative krav. Ledelsen mottar månedlig rapportering av likviditetsrisiko i forhold til rammer og mål. Styret mottar kvartalsvis rapportering av likviditetsrisikoen i forhold til rammer og mål. I note 4 vises en vurdering av selskapets likviditetsrisiko ved utgangen av 2014 og 2015.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjonen eller myndighetenes reguleringer. Definisjonen omfatter også omdømmerisiko. Forretningsrisiko defineres som en vesentlig risiko. Forretningsrisiko defineres som en vesentlig risiko, men eksponeringen skal være lav. Konsernet overvåker forretningsrisiko gjennom kvalitative og kvantitative analyser av ulike forhold. De vesentligste faktorene som kan bli påvirket av endringer i markedssituasjonen eller myndighetenes reguleringer, er volum og marginer i inn- og utlånsvirksomheten, tap på utlån og driftskostnader.

Renterisiko

Renterisiko defineres som den samlede inntjeningsmessige risiko selskapet har hvis rentebindingstiden for selskapets forpliktelser og fordringer på og utenfor balansen ikke er sammenfallende. Renterisikoen defineres som en vesentlig risiko, men eksponeringen skal være lav. Selskapets egenkapital skal i hovedsak være eksponert mot korte renter. Dette skal oppnås ved at forpliktelser og fordringer med rentebinding ut over ett år tilnærmet skal utligne hverandre. Overvåkingen skjer ved kontroll av eksponering i forhold til vedtatte rammer for rentefølsomhet. Rentefølsomhetsanalysen er valgt som utgangspunkt for rammesetting på grunn av dette nøkkeltallets evne til å tallfeste renterisiko. Det andre sentrale verktøyet i renterisikostyringen er gap-analysen som sammenligner rentebinding på aktiva- og passivasiden per periode og omfatter poster både på og utenfor balansen. Ledelsen mottar jevnlig rapportering av disse sammenhengene. I note 4 vises en vurdering av renterisikoen ved utgangen av 2014 og 2015.

Valutarisiko

Valutarisiko defineres som den samlede inntjeningsmessige risiko selskapet har hvis valutakursene endres. Valutarisiko er i risikopolicyen definert som en ikke vesentlig risiko. Eksponeringen skal være lav. Overvåkingen skjer ved kontroll av eksponering i forhold til vedtatte rammer. Det utarbeides rapporter over total- og nettoposisjon i hver valuta. Ledelsen og styret mottar jevnlig rapportering av denne analysen. I note 4 vises en vurdering av valutarisikoen ved utgangen av 2014 og 2015.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som den risiko selskapet har som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne rutiner, mennesker, systemer eller fra eksterne hendelser. Operasjonell risiko inkluderer mislighetsrisiko. Mislighetsrisiko består av flere typer uønskede handlinger, som blant annet hvitvasking, korrupsjon, bedrageri, interne misligheter (underslag, økonomisk utroskap, tyveri og lignende). De sistnevnte handlingene inngår i begrepet økonomisk kriminalitet. Operasjonell risiko er en risiko med noe betydning for foretaket, og eksponeringen skal være lav. Fastsettelse av eksponeringen av operasjonell risiko skjer ved bruk av basismetoden i kapitalravsforakriften, i tillegg til kvalitative analyser. Det er etablert rutiner for overvåking og rapportering av operasjonell risiko.

Konsentrasjoner av risiko

Konsentrasjonsrisiko henspiller på den risikoen banken påtar seg som følge av at utlånsporteføljen ikke er fullstendig diversifisert. Det medfører at banken vil være sårbar for enkelthendelser innenfor de områdene hvor man har en konsentrasjon av kreditter innen deler av porteføljen. Det er tre typer konsentrasjonsrisiko som er aktuelle for banken og vurderes ift eksponering; bransjekonsentrasjon, størrelseskonsentrasjon og geografisk konsentrasjon.

Bransjekonsentrasjon er en ekstra risiko som banken påtar seg ved å gi ekstra mye lån til spesifikke bransjer, det vil si en ekstra risiko fordi banken har fordelt kundene ujevnt over bransjene. Foretakets portefølje er i all hovedsak rettet mot engasjementer med pantesikkerhet i næringseiendom.

Foretaket har høy konsentrasjonsrisiko knyttet til store engasjement innenfor næringseiendom. Dette gjelder både ift største enkelteksponering og samlet sett for de 20 største engasjementene. Store engasjement utgjør en vesentlig del av total portefølje.

Geografisk konsentrasjonsrisiko er risikoen for tap som følge av konsentrasjon i begrensede geografiske områder. Utlånene i BNKreditt er primært konsentrert i Oslo/Akershus og sentrale strøk i landet for øvrig.

Merrisikoen som følge av debitor-konsentrasjon er etter selskapets oppfatning til stede, men representerer ikke en vesentlig risiko for selskapet. Dette er en følge av lav eksponering når man tar hensyn til kvaliteten på pantesikkerheten. Et tilsvarende resonnement kan gjøres i forhold til konsentrasjon på leietakersiden.

BNKreditt har en konsentrert portefølje som følge av strategien med spesialisering på finansiering av fast eiendom i Norge. Bransjekonsentrasjon og størrelse utgjør de viktigste formene for konsentrasjon i BNKreditts portefølje. Dermed vil porteføljen være eksponert mot risikofaktorer som påvirker eiendomsselskaper spesifikt. Disse risikofaktorene er først og fremst arealledighet, leiepriser og renten. Sistnevnte er en generell makrovariabel, men eiendomsselskaper er tyngre eksponert mot renten enn mange andre bransjer som følge av høy låneandel og fordi eiendom er en eiendel med lang levetid.

På enkeltengasjementsnivå vil det være store variasjoner i forhold til hvor følsomt engasjementet er mot disse faktorene og dermed engasjementets bidrag til porteføljens konsentrasjonsrisiko. Dette avhenger av leieforhold, eiendommenes beliggenhet, type bygg og så videre. I tillegg vil debitors finansielle situasjon ha stor betydning. Denne varierer mye ved ulikheter i låneutmåling og gjeldsbetjeningsevne.

BNKreditt har begrensede muligheter til å redusere porteføljerisikoen ved diversifisering på geografiske områder og sektorer. Fra et risikoanalyse- og -styringsperspektiv er det derfor viktig å ha oppmerksomhet på denne delen av porteføljerisikoen. IRB-systemet gir banken muligheten til dette.

Sikringsinstrumenter

BN kreditt benytter følgende sikringsinstrumenter:

- Rentebytteavtaler (renteswapper) - avtaler om å bytte rentebetingelser for et bestemt nominelt beløp over et bestemt antall perioder.

Formålet med bruk av renteinstrumenter er å sikre fremtidige rentevilkår eller motvirke effekten av kurssvingninger.

NOTE 4. RISIKO I FINANSIELLE INSTRUMENTER - KVANTITATIV BESKRIVELSE

Markedsrisiko

Renterisiko

Reprisingstidspunkt (gap) for eiendeler og gjeld 31.12.15

MILLIONER KRONER	SUM INNREGNET VERDI	UDEFINERT ¹	INNTIL 1 MND.	FRA 1 MND. TIL 3 MND.	FRA 3 MND. TIL 1 ÅR	FRA 1 ÅR TIL 5 ÅR	OVER 5 ÅR
Utlån	12 307	-60	1 844	1 594	8 818	61	50
Finansielle derivater	1 772	0	0	411	0	961	400
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	1	1	0	0	0	0	0
Sum	14 080	-59	1 844	2 005	8 818	1 022	450
Ansvarlig lånekapital	452	2	0	450	0	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	6 882	6 882	0	0	0	0	0
Eksposering renterisiko BNkreditt ²	3 067	-6 995	1 844	-702	8 818	102	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2 318	52	0	1 307	0	559	400
Finansielle derivater	1 361	0	0	950	0	361	50
Sum	14 080	-59	1 844	2 005	8 818	1 022	450
Netto = gap	0	0	0	0	0	0	0

Reprisingstidspunkt (gap) for eiendeler og gjeld 31.12.14

MILLIONER KRONER	SUM INNREGNET VERDI	UDEFINERT ¹	INNTIL 1 MND.	FRA 1 MND. TIL 3 MND.	FRA 3 MND. TIL 1 ÅR	FRA 1 ÅR TIL 5 ÅR	OVER 5 ÅR
Utlån	15 214	81	12 765	1 796	214	292	66
Finansielle derivater	2 261	0	0	1 561	150	550	0
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	8	8	0	0	0	0	0
Sum	17 483	89	12 765	3 356	364	842	66
Ansvarlig lånekapital	453	3	0	450	0	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	8 751	8 751	0	0	0	0	0
Eksposering renterisiko BNkreditt ²	0	-11 466	12 765	-1 185	-52	-128	66
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	3 300	83	0	2 242	417	559	0
Finansielle derivater	2 261	0	0	1 850	0	411	0
Sum	14 765	-2 629	12 765	3 356	365	842	66
Netto = gap	2 718	2 718	0	0	0	0	0

¹ Udefinert i reparingstidspunkt (gap) for eiendeler og gjeld består av mer-/mindre verdi som følge av virkelig verdiberegninger, samt påløpte renter pr. balansedato.

² Renterisiko avdekkes og styres på konsernnivå. Det foreligger en intern avtale mellom BN Bank og BNkreditt som utigner eventuelle gap mellom selskapene.

Reprisingstidspunkt for eiendeler og gjeld viser løpetid frem til neste avtalte/sannsynlige rentereguleringstidspunkt for alle rentebærende eiendels- og gjeldsposter. Utlån med flytende rente forutsettes å reпрises etter to uker for bedriftsmarkedskunder og etter seks uker for personmarkedskunder. Innskudd med flytende rente forutsettes å reпрises etter to uker for bedriftsmarkedskunder og to måneder for personmarkedskunder (i samsvar med finansavtaleloven §18 (Innskudd) og §50 (kreditt)).

Selskapet benytter sikringsinstrumenter i styringen av renterisiko, se note 3. For å komme frem til et riktig bilde av renterisikoen, må disse instrumentene ses sammen med eiendels- og gjeldspostene, og de er derfor tatt med i noten.

Gap defineres som differansen mellom forpliktelse og tilgodehavender på og utenfor balansen, som skal rentefastsettes innenfor hvert tidsbånd.

Rentefølsomhet

Renterisiko styres på konsernnivå, og avtale mellom morbank og BNkreditt innebærer at all renterisiko som oppstår i BNkreditt overføres til morbank. Det vises til note 3 for beskrivelse av risikostyring i konsernet.

Valutarisiko

Valutafordeling eiendeler og gjeld 31.12.15

MILLIONER KRONER	SUM INNREGNET VERDI	NOK	EUR	DKK	SEK	CHF	JPY	USD
Utlån	12 307	11 986	106		199	16	0	0
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	1	1	0	0	0	0	0	0
Sum	12 308	11 987	106	0	199	16	0	0
Ansvarlig lånekapital	452	452	0	0	0	0	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	6 882	6 561	106	0	199	16	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2 318	2 318	0	0	0	0	0	0
Sum	9 652	9 331	106	0	199	16	0	0
Netto valutaeksponering	2 656	2 656	0	0	0	0	0	0

Valutafordeling eiendeler og gjeld 31.12.14

MILLIONER KRONER	SUM INNREGNET VERDI	NOK	EUR	DKK	SEK	CHF	JPY	USD
Utlån	15 214	14 908	108	0	184	14	0	0
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	8	8	0	0	0	0	0	0
Sum	15 222	14 916	108	0	184	14	0	0
Ansvarlig lånekapital	453	453	0	0	0	0	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	8 751	8 445	108	0	184	14	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	3 300	3 300	0	0	0	0	0	0
Sum	12 504	12 198	108	0	184	14	0	0
Netto valutaeksponering	2 718	2 718	0	0	0	0	0	0

Sensitivitetsanalyse for endring i markedspriser - partiell analyse

MILLIONER KRONER	2015		2014	
	EFFEKT RESULTAT	EFFEKT EGENKAPITAL	EFFEKT RESULTAT	EFFEKT EGENKAPITAL
Renter +/- 1 %-poeng	0	0	0	0
Valutakurser +/- 10 %	0	0	0	0

Sensitivitetsanalyse - Beskrivelse av modell og forutsetninger

Valutarisiko

Valutarisiko styres på konsernnivå, og avtale mellom morbank og BNkreditt innebærer at all valutarisiko som oppstår i BNkreditt overføres til morbank. Det vises til note 4 i BN Bank for beskrivelse av risikostyring i konsernet.

Når det gjelder sensitivitetsanalyse for endring i markedspriser så viser vi til note 5 i årsregnskapet til BN Bank.

Kredittrisiko

Forventet tap 31.12.15

FORVENTET TAP (%)	BEDRIFTSMARKEDET
0 – 0,01	50 %
0,01 – 0,05	30 %
0,05 – 0,20	11 %
0,20 – 0,50	6 %
> 0,50	3 %

Forventet tap 31.12.14

FORVENTET TAP (%)	BEDRIFTSMARKEDET
0 – 0,01	41 %
0,01 – 0,05	40 %
0,05 – 0,20	10 %
0,20 – 0,50	8 %
> 0,50	2 %

Individuelle nedskrivninger og gruppenedskrivningene pr. 31.12.2015 utgjorde henholdsvis 105 millioner kroner og 34 millioner kroner.

Alle engasjementer til bedriftsmarkedet prises individuelt basert på blant annet risiko, krav til lønnsomhet og konkurransesituasjonen. Prisingen gjenspeiler derfor blant annet risikoen i engasjementet og oppnådde marginer er gjennomgående større ved høyere risiko.

Det er usikkerhet knyttet til vurderingen av risikoen for fremtidige tap på utlån og garantier. Se årsberetningen fra styret for nærmere vurdering av risikoen for tap på utlån.

Forfalte og nedskrevne utlån 31.12.15

MILL. KR	IKKE FORFALT, IKKE NEDSKREVET	FORFALT, IKKE NEDSKREVET				BRUTTO UTLÅN	INDIVIDUELL NEDSKRIVNING	GRUPPE- NEDSKRIVNING	NETTO UTLÅN
		<30 DAGER	30-60 DAGER	60-90 DAGER	>90 DAGER				
Bedriftsmarked	12 210	65	80	91		12 446	-105	-34	12 307
Utlån	12 210	65	80	91	0	12 446	-105	-34	12 307

Forfalte og nedskrevne utlån 31.12.14

MILL. KR	IKKE FORFALT, IKKE NEDSKREVET	FORFALT, IKKE NEDSKREVET				BRUTTO UTLÅN	INDIVIDUELL NEDSKRIVNING	GRUPPE- NEDSKRIVNING	NETTO UTLÅN
		<30 DAGER	30-60 DAGER	60-90 DAGER	>90 DAGER				
Bedriftsmarked	15 148	1	0	5	34	15 367	-131	-22	15 214
Utlån	15 148	1	0	5	34	15 367	-131	-22	15 214

Individuelle nedskrivninger skal foretas når det er inntruffet et objektivt bevis for at et låneengasjement har verdifall. Dersom objektive indikatorer for verdifall identifiseres på enkeltengasjement, skal det beregnes en nedskrivning på utlånet dersom balanseført verdi er større enn nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med effektiv rente. I den estimerte kontantstrømmen vurderes sikkerhetens verdi ut fra en antatt realisasjonsverdi.

Geografisk fordeling¹ av brutto utlån pr. 31.12

MILLIONER KRONER	2015	2014
Oslo/Akershus	9 499	11 378
Sør-/Østlandet for øvrig	758	1 043
Vestlandet	597	645
Sør-Trøndelag	1 346	2 056
Nord-Trøndelag og Nord-Norge	33	48
Utland	213	197
Utlån	12 446	15 367

Sør-/Østlandet for øvrig: Aust-Agder, Vest-Agder, Telemark, Vestfold, Østfold, Buskerud, Hedmark, Oppland.

Vestlandet: Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal.

Nord-Norge: Nordland, Troms, Finnmark.

¹ Geografisk fordeling basert på kundens bosteds-/forretningsadresse.

Risiko og avkastning varierer ikke vesentlig mellom de ulike geografiske områder, og det rapporteres derfor ikke segmentinformasjon etter geografisk område.

Maksimal eksponering for kredittrisiko

MILLIONER KRONER	2015	2014
Balansført:		
Utlån	12 307	15 214
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	0	2
Finansielle derivater	40	73
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	1	8
Utenfor balansen:		
Uopptrekte lånetilsagn, rammer og kreditter	55	849
Maksimal kredittrisiko	12 403	16 146

Maksimal kredittrisiko avdempes for enkelte av de finansielle eiendelene. Alle utlån, samt uopptrekte lånetilsagn mv er sikret gjennom stillelse av realsikkerhet.

Likviditetsrisiko

Restløpetid eiendeler og gjeld 31.12.15

MILLIONER KRONER	TOTALT	UDEFINERT	INNTIL 1 MND.	FRA 1 MND. TIL 3 MND.	FRA 3 MND. TIL 1 ÅR	FRA 1 ÅR TIL 5 ÅR	OVER 5 ÅR
Utlån	14 869	0	230	31	877	4 490	9 241
Finansielle derivater	26	0	0	-7	10	16	6
Ansvarlig utlån	504	0	0	3	10	491	
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	1	1	0	0	0	0	0
Sum	15 400	1	230	28	898	4 997	9 247
Ansvarlig lånekapital	478	0	0	-1	19	50	410
Gjeld til kredittinstitusjoner	6 882	6 882	0	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2 428	0	0	5	1 374	640	410
Finansielle derivater	26	0	0	-7	10	16	6
Sum	9 814	6 882	0	-3	1 403	706	826

Restløpetid eiendeler og gjeld 31.12.14

MILLIONER KRONER	TOTALT	UDEFINERT	INNTIL 1 MND.	FRA 1 MND. TIL 3 MND.	FRA 3 MND. TIL 1 ÅR	FRA 1 ÅR TIL 5 ÅR	OVER 5 ÅR
Utlån	19 331	0	228	69	1 300	5 289	12 445
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	8	8	0	0	0	0	0
Sum	19 339	8	228	69	1 300	5 289	12 445
Ansvarlig lånekapital	528	0	0	5	12	512	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	8 751	8 751	0	0	0	0	0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	3 411	0	0	340	1 244	1 827	0
Finansielle derivater	-5	0	0	-12	-3	11	0
Sum	12 686	8 751	0	332	1 253	2 350	0

Restløpetid eiendeler og gjeld viser gjenværende løpetid på alle rentebærende eiendels- og gjeldsposter inkludert stipulerte renter (bortsett fra poster på udefinert løpetid).

Innskudd fra og gjeld til kunder eksklusiv innskudd på tid er klassifisert med udefinert restløpetid.

Vedrørende utlån er trukket del av rammelån, kassekreditt, seniorlån, etc, er klassifisert med udefinert restløpetid.

Summen av eiendels- og gjeldspostene viser store avvik innenfor hvert tidsbånd. Dette har sammenheng med at utlånsavtalene normalt har en løpetid på 20 til 30 år, mens innlånene har kortere løpetid.

Styring av likviditetsrisiko er beskrevet i omtale av bankens systemer for styring av risiko, se note 3.

NOTE 5. KONTANTER OG FORDRINGER PÅ KREDIT TINSTITUSJONER

MILLIONER KRONER	2015	2014
Finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost		
Fordring på nærstående selskap	1	8
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner vurdert til amortisert kost	1	8
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	1	8

NOTE 6. UTLÅN

MILLIONER KRONER	2015	2014
Utlån vurdert til amortisert kost		
Nedbetalingslån	12 174	14 889
Sum utlån vurdert til amortisert kost	12 174	14 889
Utlån utpekt til virkelig verdi over resultat		
Nedbetalingslån	133	325
Sum utlån	12 307	15 214

Oversikt over brutto utlån på forvaltet portefølje

MILLIONER KRONER	2015	2014
Brutto utlån	12 446	15 367
Utlån overført til SpareBank 1 Næringskreditt	11 515	13 250
Sum utlån inkl. overført til SpareBank 1 Næringskreditt	23 961	28 617

NOTE 7. OVERFØRING AV UTLÅN TIL SPAREBANK 1 NÆRINGSKREDITT

SpareBank1 Næringskreditt ble etablert i 2009 og har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak. Obligasjonene til SpareBank1 Næringskreditt har en Aa1 rating fra Moody's. Foretaket er eid av sparebanker som inngår i SpareBank1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank1 Boligkreditt i Stavanger. BN Bank har ingen eierandeler i SpareBank 1 Næringskreditt per 31. desember 2015. Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av næringseiendom til konkurransedyktige priser. SpareBank1 Næringskreditt erverver utlån med pant i næringseiendom og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av alliansen kan BN Bank overføre utlån til foretaket, og som en del av bankens finansieringsstrategi er det overført utlån fra BNkreditt. Lån overført til Sparebank 1 Næringskreditt er sikret med pant i næringseiendom innenfor 60 prosent av takst. Overførte lån er juridisk eid av Sparebank 1 Næringskreditt og BNkreditt har, utover forvaltningsrett og rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2015 er bokført verdi av overførte utlån 11,5 milliarder kroner. BNkreditt forestår forvaltningen av overførte utlån og BNkreditt mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overført og kostnadene i selskapet.

BN Bank har garantert for engasjementer som er overført i den grad engasjementene overstiger 25 prosent av SpareBank 1 Næringskreditt sin ansvarlige kapital. Per 31. desember 2015 utgjør de nevnte garantiene 0 millioner kroner.

De lånene som er overført til SpareBank 1 Næringskreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet.

Mottatt vederlag for lån overført fra BNkreditt til SpareBank 1 Næringskreditt tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per 31. desember 2015 og per 31. desember 2014.

Garanti stilt fra BN Bank til BNkreditt

For å ivareta eksisterende obligasjonseierers interesser i BNkreditt har BN Bank i forbindelse med overføringen av utlån til SpareBank 1 Næringskreditt inntatt for at BNkreditt skal ha en kapitaldekning på minst 20 prosent til enhver tid. I den grad kapitaldekningen er lavere enn 20 prosent skal morbanken stå tilbake for sitt tilgodehavende i BNkreditt og/eller stille garanti. Per 31. desember 2015 har BNkreditt en kapitaldekning på 33,3 prosent. Beløpet morbanken står tilbake for utgjør 0 millioner kroner per 31. desember 2015.

NOTE 8. TAP OG NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN VURDERT TIL AMORTISERT KOST

De forskjellige elementene som inngår i tap og nedskrivninger på utlån, er omtalt i note 1. Lån misligholdt mer enn 3 måneder er definert som lån som i.h.t. låneavtalen ikke er betjent 90 dager etter terminforfall. Som førsteprioritetsinstitusjon kan selskapet likevel få tilgang på inntekter, enten ved tvangsbruk eller ved frivillige løsninger. Tap og nedskrivninger på utlån beskrevet i denne note gjelder utlån vurdert til amortisert kost og løpende verdiendringer og gevinst/tap ved salg av overtatte eiendommer.

MILLIONER KRONER	2015	2014
Periodens nedskrivninger:		
Endring i gruppenedskrivninger	12	-10
Sum endring i gruppenedskrivninger	12	-10
Økning på engasjementer med nedskrivning fra tidligere år	1	43
Reduksjon på engasjementer med nedskrivning fra tidligere år	-16	-30
Sum endring i individuelle nedskrivninger	-15	13
Brutto tap på utlån	-3	3
Inngått på tidligere konstaterte tap	0	-8
Tap på utlån	-3	-5
Inntektsførte renter på nedskrevne lån	-1	-9

MILLIONER KRONER	2015	2014
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån pr. 1.1.	131	127
Konstaterte tap dekket av tidligere års individuelle nedskrivninger	-10	0
Periodens nedskrivning:		
Økning på engasjementer med individuelle nedskrivninger fra tidligere år	0	34
Reduksjon på engasjementer med individuelle nedskrivninger fra tidligere år	-16	-30
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån pr. 31.12.	105	131
Gruppenedskrivninger til dekning av tap på utlån pr. 1.1.	23	33
Periodens gruppenedskrivning til dekning av tap på utlån	11	-10
Gruppenedskrivning til dekning av tap på utlån pr. 31.12.	34	23

Lån misligholdt mer enn 3 måneder pr. 31.12.

MILLIONER KRONER	2015	2014	2013	2012
Brutto hovedstol	146	180	423	287
Individuelle nedskrivninger	105	116	68	0
Netto hovedstol	41	64	355	287

Øvrige lån hvor det er foretatt individuell nedskrivning pr. 31.12.

MILLIONER KRONER	2015	2014	2013	2012
Brutto hovedstol	0	15	193	64
Individuelle nedskrivninger	0	15	58	18
Netto hovedstol	0	0	135	46

Lån misligholdt mer enn 3 måneder fordelt på sektor og i % av utlån

MILLIONER KRONER	BRUTTO UTESTÅENDE 2015		BRUTTO UTESTÅENDE 2014		BRUTTO UTESTÅENDE 2013		BRUTTO UTESTÅENDE 2012	
		%		%		%		%
Bedriftsmarkedet	146	0,95	180	1,17	423	2,67	287	1,58

NOTE 9. RENTEINNEKTER OG LIGNENDE INNEKTER

MILLIONER KRONER	2015	2014
Renter fra finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost:		
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	534	659
Sum renter fra finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	534	659
Renter fra finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi over resultat:		
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	9	30
Sum renter fra finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi over resultat	9	30
Sum renter og lignende inntekter	543	689

NOTE 10. RENTEKOSTNADER OG LIGNENDE KOSTNADER

MILLIONER KRONER	2015	2014
Rentekostnader for finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost:		
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	262	341
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	39	48
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	15	20
Sum rentekostnader for finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	316	409
Rentekostnader for finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi over resultat:		
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	46	75
Sum rentekostnader for finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi over resultat	46	75
Sum rentekostnader og lignende kostnader	362	484

NOTE 11. ANDRE DRIFTSINNEKTER

MILLIONER KRONER	2015	2014
Provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Næringskreditt	48	69
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	48	69
Netto provisjonsinntekter / -kostnader	48	69
Sum andre driftsinntekter	48	69

NOTE 12. VERDIENDRING FINANSIELLE INSTRUMENTER VURDERT TIL VIRKELIG VERDI, GEVINSTER OG TAP

MILLIONER KRONER	2015	2014
Verdiendring rentederivater pliktig til virkelig verdi over resultat	3	-3
Sum verdiendring finansielle instrumenter pliktig til virkelig verdi	3	-3
Verdiendring innlån utpekt til virkelig verdi over resultat	22	5
Verdiendring utlån utpekt til virkelig verdi over resultat	-53	-43
Sum verdiendring finansielle instrumenter utpekt til virkelig verdi	-31	-38
Verdiendring rentederivater, sikring ²	4	14
Verdiendring innlån, sikret ²	-5	-14
Sum verdiendring finansielle instrumenter til sikring	-1	0
Sum verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi	-29	-41
Realiserte kursgevinster/-tap(-) obligasjoner og sertifikater vurdert til amortisert kost ³	-1	-1
Realiserte kursgevinster/-tap(-) utlån og innlån vurdert til amortisert kost ³	0	-1
Agjo/disagio innlån og utlån vurdert til amortisert kost ¹	25	37
Sum verdiendring finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi, gevinster og tap	-5	-6

¹ Agjo/disagio innlån og utlån vurdert til amortisert kost skyldes hovedsakelig agjo-/disagioeffekter som oppstår ved at innlån og utlån i utenlandsk valuta omregnes til dagskurs. Valutaterminkontrakter og kombinerte rente- og valutaderivater vurderes til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Eksponeringen mot valutasingninger er lav.

² BNKreditt benytter verdisikring for nye fastrente innlån og tilhørende sikringsinstrumenter. Innlånene sikres 1:1 gjennom eksterne kontrakter hvor det er samsvar mellom hovedstol, rentestrømmen, løpetid og sikringsforretningen. Det er renterisikoen som sikres og sikringsforretningene som inngås dokumenteres. Ved verdisikring blir sikringsinstrumentet regnskapsført til virkelig verdi, og sikringsobjektet blir regnskapsført til virkelig verdi for den sikrede risikoen. Endringer i disse verdiene fra inngående balanse blir resultatført. Kredittrisikoen blir ikke sikret og påvirker dermed ikke verdsettelsene. Verdien av sikringsinstrumentene er per 31.12.2015 positiv med 25 millioner kroner mot 31 millioner per 31.12.2014.

³ Realiserte kursgevinster/-tap obligasjoner, sertifikater og innlån vurdert til amortisert kost medførte en kostnad på 1 millioner kroner i 2015, mens det i 2014 medførte en kostnad på 2 millioner kroner.

NOTE 13. LØNN OG GENERELLE ADMINISTRASJONSKOSTNADER

MILLIONER KRONER	2015	2014
Lønn til ansatte og honorarer til tillitsvalgte	36	35
Prestasjonslønn ¹	0	0
Innleid arbeidshjelp	0	0
Netto pensjonskostnader ²	3	4
Sosiale kostnader	7	6
Lønn og andre personalkostnader	46	45
Edb-kostnader	12	12
Porto og telefon	1	1
Kontorholdskostnader	13	12
Reiseutgifter og representasjon	2	2
Markedsføring	2	2
Generelle administrasjonskostnader	30	29
Lønn og generelle administrasjonskostnader	76	74
Antall fast ansatte på deltid pr. 31.12 ³	1	1
Gjennomsnittlig antall årsverk i året	0	0

¹ BN Bank har etablert en ordning med prestasjonslønn. Prestasjonslønnen utløses dersom avkastningen kommer over et gitt nivå. Ordningen omfatter samtlige ansatte unntatt konsernledelsen. Kriteriene for prestasjonslønn ble i 2015 ikke nådd og kostnaden ble på kr 0 eksklusiv arbeidsgiveravgift for konsernet. Heller ikke i 2014 ble kriteriene for prestasjonslønn nådd.

² Se note 15 for nærmere detaljer.

³ Det er ingen andre ansatte i BN kreditt enn daglig leder, men lønn og generelle administrasjonskostnader fordeles ihht. interne fordelingsnøkler mellom BN Bank og BN kreditt. Kostnader fordeles basert på internt beregnede fordelingsnøkler.

NOTE 14. ANDRE DRIFTSKOSTNADER

MILLIONER KRONER	2015	2014
Driftskostnader faste eiendommer	4	4
Diverse driftskostnader	4	4
Andre driftskostnader	8	8

NOTE 15. PENSJONSKOSTNADER OG -FORPLIKTELSE

Konsernet har kollektiv pensjonsordning for sine ansatte som sikrer de fleste en pensjon på 70% av ordinær lønn på pensjonstidspunktet. Pensjonsordningene er plassert i en fondsordning gjennom et livsforsikringsselskap. Fra 1.1.2011 er den ytelsesbaserte pensjonsordningen lukket for nye medlemmer. Fra og med 2011 tilbyr banken en innskuddsbasert ordning. Premien til innskuddsbasert pensjonsordning kostnadsføres løpende etterhvert som den påløper. Kostnad til innskuddsordning er inkludert i aktuarberegnet pensjonskostnad nedenfor. Pensjonsordningene tilfredstiller kravene til OTP.

Ektefellepensjon og lønn ut over 12G ble tatt ut av den kollektive ordningen i 2007. Pensjon for lønn ut over 12G omfattes av en egen innskuddsordning fra og med 2007.

En tidligere ledende ansatt hadde en avtale om en pensjonsalder på 60 år. Vedkommende inngikk i 2010 en ny avtale med BN Bank om å tiltre denne avtalen ved 57 år til de samme betingelser. Pensjonen utgjør 70 prosent av ordinær lønn ved fratredelsestidspunktet, og vil bli regulert årlig i henhold til utviklingen i folketrygdens grunnbeløp (G). Pensjon fra fylte 67 år er sikret i konsernets kollektive pensjonsordninger inntil 12G, mens pensjon over 12G og pensjon før dette tidspunktet er usikret, og dekkes over konsernets drift.

Etter konsernets vurdering tilfredstiller det norske markedet for obligasjoner med fortrinnsrett kravene i IAS 19 til å være høykvalitetsobligasjoner samt at dette markedet er tilstrekkelig dypt. OMF-rentekurve er derfor lagt til grunn som utgangspunkt for pensjonsberegningen per 31.12.2015. Diskonteringskurve hensyntar at pensjonsutbetalingene forfaller på ulike tidspunkter i fremtiden.

Ved måling av påløpte pensjonsforpliktelser benyttes estimert forpliktelse ved regnskapsavslutningen. De fremtidige pensjonsytelsene er basert på antall opptjeningsår og lønnsnivået ved oppnådd pensjonsalder. Konsernets kollektive pensjonsordninger knyttet til den ytelsesbaserte ordningen er netto-pensjonsordninger, mens de usikrede pensjonsforpliktelsene er brutto-pensjonsordninger. Den estimerte forpliktelsen korrigeres hvert år i samsvar med oppgave fra livsforsikringsselskapet over påløpt pensjonsforpliktelse.

Ved verdsettelse av pensjonsmidlene benyttes estimert verdi ved regnskapsavslutningen. Denne estimerte verdien korrigeres hvert år i samsvar med oppgave fra livsforsikringsselskapet over pensjonsmidlenes flytteverdi.

Aktuarmessige beregninger blir foretatt hvert år av aktuar basert på informasjon fra konsernet.

Konsernets juridiske forpliktelser vil ikke være påvirket av den regnskapsmessige behandlingen.

Risiko for endringer i forutsetninger vil gjenspeile seg i endringer i selskapets forpliktelse. Endringer i den sikrede ordningen vil reguleres gjennom endring i premie til Livsforsikringsselskapet. Selskapet har ingen påvirkning i forhold til forvaltning av innbetalte pensjonsmidler.

Pensjonsordningen administreres i morbanken. Bolig og Næringskreditt AS belastes med en relativ andel av pensjonskostnader og -forpliktelser. Selskapets andel er opplyst nedenfor.

Ved beregning av pensjonsforpliktelsen er følgende forutsetninger lagt til grunn for de ulike år

TALL I PROSENT	2015	2014
Diskonteringsrente ¹	2,5	2,7
Forventet lønnsregulering (lønnskurve)	3,1	3,9
Forventet regulering av løpende pensjoner	0,1	0,1
Forventet regulering av folketrygdens grunnbeløp	3,1	3,0
Forventet avkastning på pensjonsmidler	2,5	2,7
Frivillig avgang for ansatte under 40 år	2,5	2,5
Frivillig avgang for ansatte over 40 år	0,0	0,0
Demografiske forutsetninger om uførhet	173	173
Demografiske forutsetninger om dødelighet	GAP07	GAP07

De økonomiske forutsetningene er vurdert i en langsiktig tidshorisont.

¹ Dskonteringsrenten er fastsatt med henvisning til renten på foretaksobligasjoner av høy kvalitet. Selskapet benytter OMF rentekurve som diskonteringsrente.

Sammensetningen av netto pensjonskostnad

MILLIONER KRONER	2015	2014
Nåverdi av årets pensjonsopptjening kollektive ordninger	2	2
Nåverdi av årets pensjonsopptjening usikrede ordninger	0	1
Rentekostnad av påløpte pensjonsforpliktelser kollektive ordninger	1	1
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-1	-1
Netto pensjonskostnad sikret og usikret ordning	2	3
Innskuddsbaserte ordninger	1	1
Netto pensjonskostnader	3	4

Bevegelse pensjonsforpliktelse

MILLIONER KRONER	2014	2013
Netto forpliktelser IB	10	11
Aktuarielle forpliktelser og tap ført i utvidet resultat	-3	0
Netto pensjonskostnad	3	4
Foretakets tilskudd	-3	-4
Utbetalinger over drift	0	-1
Netto pensjonsforpliktelse UB	7	10

Spesifikasjon av netto innregnet ytelsesbasert pensjonsforpliktelse

MILLIONER KRONER	2015	2014
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i sikrede ordninger	39	38
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-42	-38
Netto pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i sikrede ordninger	-3	0
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesplaner i usikrede ordninger	10	10
Netto pensjonsforpliktelse innregnet i balansen	7	10

Bevegelse i ytelsesbasert pensjonsforpliktelse - sikret ordning

MILLIONER KRONER	2015	2014
Brutto pensjonsforpliktelse 01.01.	38	31
Nåverdi av pensjonsopptjening	1	1
Rentekostnader	2	2
Aktuarielle tap (gevinster) på forpliktelsen	-1	5
Utbetalte ytelser	-1	-1
Brutto pensjonsforpliktelse 31.12.	39	38

Bevegelse i ytelsesbasert pensjonsforpliktelse - usikret ordning

MILLIONER KRONER	2015	2014
Brutto pensjonsforpliktelse 01.01.	11	9
Aktuerielle tap (gevinster) på forpliktelsen	0	1
Kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening	0	1
Utbetalte ytelser	0	-1
Brutto pensjonsforpliktelse 31.12.	11	10
Sum pensjonsforpliktelser sikrede og usikrede ordninger 01.01.	49	40
Sum pensjonsforpliktelser sikrede og usikrede ordninger 31.12.	50	48

Bevegelse i virkelig verdi av pensjonsmidler - sikret ordning

MILLIONER KRONER	2015	2014
Virkelig verdi av pensjonsmidler 01.01.	38	29
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	1	2
Aktuerielle tap (gevinster) på pensjonsmidlene	1	5
Totalt tilskudd	3	3
Utbetalte ytelser	-1	-1
Overtakelse/oppkjøp/flytting av medlemmer	0	0
Virkelig verdi av pensjonsmidler 31.12.	42	38

Medlemmer av ordningene

MILLIONER KRONER	2015	2014
Aktive medlemmer av ordningene	27	29
Aktive medlemmer av innskuddsordningen	13	13
Pensjonister og uføre i ordningene	9	9
Sum personer som er med i pensjonsordningene	49	51

Plassering av pensjonsmidler 31.12.

MILLIONER KRONER	2015 BELØP	%	2014 BELØP	%
Egenkapitalinstrumenter	5	12,6	5	11,9
Gjeldsinstrumenter	29	68,9	26	69,3
Eiendom	8	17,7	7	17,4
Andre investeringer	0	0,8	1	1,4
Sum pensjonsmidler	42	100,0	38	100,0

Pensjonsmidler er ikke investert i egne finansielle instrumenter eller andre eiendeler i selskapet. Pensjonsmidler forvaltes av forsikringsselskapet, og reguleres av gjeldende lover.

Forventet innbetaling av premie til ytelsesbasert pensjonsordning i 2016 er NOK 2 millioner for selskapet.

MILLIONER KRONER	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Nåverdi av pensjonsopptjening	50	48	41	44	48	45
Virkelig verdi av pensjonsmidler	42	38	29	27	25	23
Underskudd/(overskudd)	-8	-10	-12	-17	-23	-22
Erfarte justeringer på pensjonsforpliktelsene	-1	7	-7	-8	0	6
Erfarte justeringer på pensjonsmidlene	1	5	-1	-1	0	1

Sensitivitetsanalyse pensjonsberegning

Sensitivitetsanalysen er basert på fakta og omstendigheter per 31.12.2015, forutsatt at alle andre parametre er konstante. I praksis vil dette neppe skje, og endringer i noen av forutsetningene kan samvariere. Faktiske resultater kan avvike fra disse estimatene.

ENDRING I PROSENTPOENG	DISKONTERINGSRENTE		ÅRLIG LØNNSVEKST		ÅRLIG REGULERING AV PENSJONER
	+ 1 %	- 1 %	+ 0,5 %	- 0,5 %	+ 0,5 %
Pensjonsforpliktelse (DBO)	-14%	20%	5,2%	-2,8%	7,1%
Periodens netto pensjonskostnader	-20%	26%	7,8%	-7,7%	6,5%

Pensjonsforpliktelsen er spesielt sensitiv overfor endringer i diskonteringsrenten. En reduksjon i diskonteringsrenten vil isolert sett gi en økning i pensjonsforpliktelsen. En økning i lønnsregulering vil medføre en økning i pensjonsforpliktelsen.

NOTE 16. SKATT

Beregning av betalbar skatt

MILLIONER KRONER	2015	2014
Resultat før skattekostnad	143	192
Permanente resultatforskjeller:	3	0
Endringer i midlertidige resultatforskjeller knyttet til:		
Omløpsmidler/kortsiktig gjeld	-1	36
Anleggsmidler/langsiktig gjeld	10	72
Andre poster ført mot egenkapital		
Aktuarielle gevinster/tap pensjon	2	-1
Skattepliktig inntekt	157	299
Betalbar skatt (27 %)	42	81
Betalbar skatt i balansen	42	81

MILLIONER KRONER	2015	2014
Betalbar skatt	42	81
Endring i utsatt skatt	-3	-29
Effekt av endring i skattesats	8	0
Skattekostnad	47	52

Avstemming fra nominell til faktisk skattesats (27%)

MILLIONER KRONER	2015	2014
Resultat før skattekostnad	143	192
Forventet inntektsskatt etter nominell skattesats (27%)	38	52
Skatteeffekt av permanente forskjeller	1	0
Skatteeffekt av poster ført mot utvidet resultat	1	0
Endring utsatt skatt/utsatt skattefordel fra 27 % til 25 %	8	0
Skattekostnad	47	52
Effektiv skattesats	33%	27%

Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel

MILLIONER KRONER	2015	2014
Skatteøkende midlertidige forskjeller:		
Gevinst-/tapskonto	2	3
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer ¹	31	32
Langsiktige plasseringer ¹	12	22
Sum skatteøkende midlertidige forskjeller	45	57
Skattereduserende midlertidige forskjeller:		
Kortsiktig gjeld	9	57
Langsiktig gjeld ¹	441	436
Netto pensjonsforpliktelse	7	10
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	457	503
Grunnlag utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-)	-412	-446
Beregnet utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-)	-103	-121

Utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-) i balansen

MILLIONER KRONER	2015	2014
Utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-) 01.01.	-121	-60
Reklassifisering ihht ligningspapirer 2015	12	0
Utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-) 01.01 - Korrigert	-109	-60
Endring utsatt skatt som følge av endret skattesats	8	0
Endring utsatt skatt i resultatet	-3	-29
Skattevirkning ved konsernbidrag	0	-32
Endring utsatt skatt av poster ført mot utvidet resultat	1	0
Utsatt skatt (+)/utsatt skattefordel (-) 31.12.	-103	-121

¹ Midlertidig forskjell er i hovedsak knyttet til finansielle instrumenter.

Utsatt skattefordel er balanseført når det er sannsynlig at selskapet kan anvende dette mot fremtidig skattepliktig overskudd.

NOTE 17. FINANSIELLE INSTRUMENTER ETTER KATEGORI

Pr. 31. desember 2015

MILLIONER KRONER	VIRKELIG VERDI	DERIVATER TIL VIRKELIG VERDI ØREMERKET TIL SIKRING	FRIVILLIG KLASSIFISERT TIL VIRKELIG VERDI	LÅN, FORDR. OG ØVRIGE FORPL. TIL AMORTISERT KOST ¹	SIKRING TIL AMORTISERT KOST	TOTALT
Utlån	0	0	133	12 174	0	12 307
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	3	37	0	0	0	40
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	1	0	1
Sum finansielle instrumenter eiendeler	3	37	133	12 175	0	12 348
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	-452	0	-452
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	-6 882	0	-6 882
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	-351	-1 307	-660	-2 318
Rentederivater forpliktelser	-13	-16	0	0	0	-30
Sum finansielle instrumenter gjeld	-13	-16	-351	-8 641	-660	-9 682

Pr. 31. desember 2014

MILLIONER KRONER	VIRKELIG VERDI	DERIVATER TIL VIRKELIG VERDI ØREMERKET TIL SIKRING	FRIVILLIG KLASSIFISERT TIL VIRKELIG VERDI	LÅN, FORDR. OG ØVRIGE FORPL. TIL AMORTISERT KOST ¹	SIKRING TIL AMORTISERT KOST	TOTALT
Utlån	0	0	325	14 889	0	15 214
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	0	0	0	2	0	2
Rentederivater eiendeler	11	62	0	0	0	73
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	0	8	0	8
Sum finansielle instrumenter eiendeler	11	62	325	14 899	0	15 297
Ansvarlig lånekapital	0	0	0	-453	0	-453
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	-8 751	0	-8 751
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	-801	-1 924	-575	-3 300
Rentederivater forpliktelser	-23	-32	0	0	0	-55
Sum finansielle instrumenter gjeld	-23	-32	-801	-11 128	-575	-12 559

NOTE 18. VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

Metoder for å fastsette virkelig verdi

Rentebytteavtaler, valutabytteavtaler og valutaterminer

Verdsettelse av rentebytteavtaler til virkelig verdi skjer gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Beregning av forventede kontantstrømmer og neddiskontering av disse, skjer ved bruk av observerte markedsrenter for de ulike valutaer (swap-rentekurve) og observerte valutakurser (hvorav forward valutakurser avledes).

Rentebytteavtaler med kredittspread

Verdsettelse av rentebytteavtaler med kredittspread til virkelig verdi skjer gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Beregning av forventede kontantstrømmer og neddiskontering av disse, skjer ved bruk av observerte markedsrenter for de ulike valutaer (swap-rentekurve) med påslag for opprinnelig kredittspread på rentebytteavtalen.

Sertifikater og obligasjoner

Sertifikater og obligasjoner er vurdert til noterte priser der slike er tilgjengelig og papirene er likvide. For andre papirer er verdsettelse foretatt ved bruk av prisanslag innhentet fra meglere. I sammenligningstall for 2013 er verdiene dels basert på en modell som innebærer neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Diskonteringsrenten fastsettes ved bruk av NIBOR-/Swap-kurven med tillegg av en aktuell kredittmargin. Kredittmarginen er igjen basert på anslag fra meglere.

Utlån

For utlån vurdert til virkelig verdi skjer verdsettelse gjennom bruk av en modell der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Diskonteringsrenten fastsettes ved bruk av NIBOR-/Swap-kurven med tillegg av en aktuell kredittmargin som reflekterer prisen på våre egne innlån, og et ytterligere påslag lik det opprinnelige marginpåslaget på lånet.

Innlån utpekt til virkelig verdi

Der innlån er vurdert til virkelig verdi, vil noterte innlån vurderes til markedspriser der slike er tilgjengelig og papirene er likvide. For andre papirer er verdsettelse foretatt ved bruk av prisanslag innhentet fra meglere eller ved bruk av en modell som innebærer neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Diskonteringsrenten fastsettes ved bruk av NIBOR-/Swap-kurven med tillegg av en aktuell kredittmargin. Kredittmarginen er basert på anslag fra meglere.

Sikret innlån

Innlån som inngår i verdisikring er vurdert ved bruk av en modell som innebærer neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Diskonteringsrenten fastsettes ved bruk av NIBOR-/Swap-kurven med tillegg av opprinnelig kredittmargin.

Nivåinndeling

Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi på balansedagen er inndelt i følgende nivåer:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse
- Nivå 2: Verdsettelse er foretatt gjennom bruk av verdsettelsesteknikker og neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Risikofri rente leses av i markedet gjennom renten for lån mellom særlig kredittverdige banker (swap-rentekurven). Påslag for kredittisiko er gjort på basis av de løpende vurderinger som andre markedsaktører gjør av bankens kredittverdighet.
- Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder og heller ikke har observerbare forutsetninger som input til verdsettelsen.

Selskapets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2015

MILLIONER KRONER	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	TOTALT
Utlån	0	0	133	133
Rentederivater eiendeler ¹	0	40	0	40
Sum eiendeler	0	40	133	173
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-351	0	-351
Rentederivater forpliktelser ¹	0	-30	0	-30
Sum forpliktelser	0	-381	0	-381

¹ Verdien av sikringsinstrumentene ømerket til virkelig verdisikring er per 31. desember 2015 positiv med 25 millioner.

Selskapets eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2014.

MILLIONER KRONER	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	TOTALT
Utlån	0	0	325	325
Rentederivater eiendeler ¹	0	73	0	73
Sum eiendeler	0	73	325	398
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-801	0	-801
Rentederivater forpliktelser ¹	0	-55	0	-55
Sum forpliktelser	0	-856	0	-856

¹ Verdien av sikringsinstrumentene ømerket til virkelig verdisikring er per 31. desember 2014 positiv med 31 millioner.

Finansielle instrumenter til virkelig verdi, nivå 3, per 31. desember 2015

MILLIONER KRONER	UTLÅN
Inngående balanse	325
Forfalt	-181
Netto gevinster på finansielle instrumenter	-11
Utgående balanse	133
Herav periodens resultat vedrørende finansielle instrumenter som fremdeles er på balansen	-7

Finansielle instrumenter til virkelig verdi, nivå 3, per 31. desember 2014

MILLIONER KRONER	UTLÅN
Inngående balanse	479
Forfalt	-160
Netto gevinster på finansielle instrumenter	6
Utgående balanse	325
Herav periodens resultat vedrørende finansielle instrumenter som fremdeles er på balansen	6

Konsernets verdsettelsesteknikk

Konsernet har i økonomi- og finansavdelingen et team som har ansvar for verdsettelse av ulike eiendeler og forpliktelser for regnskapsformål. Dette teamet rapporterer til økonomidirektøren. I tillegg rapporteres de faktiske resultater fra periodens verdsettelse til revisjonsutvalget i forbindelse med regnskapsavleggelsen. Det rapporteres i tillegg jevnlig til revisjonsutvalget prinsippene for verdsettingen.

Forutsetninger som benyttes for verdsettelse innenfor nivå 3 er knyttet til marginendringer på utlån.

Virkelig verdi sammenlignet med innregnet verdi

MILLIONER KRONER	2015		2014	
	VIRKELIG VERDI	INNREGNET VERDI	VIRKELIG VERDI	INNREGNET VERDI
Utlån	12 309	12 307	15 227	15 214
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	0	0	2	2
Finansielle derivater eiendeler	40	40	73	73
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	1	1	8	8
Ansvarlig lånekapital	-455	-452	-453	-453
Gjeld til kredittinstitusjoner	-6 882	-6 882	-8 751	-8 751
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-2 322	-2 318	-3 322	-3 300
Finansielle derivater forpliktelser	-30	-30	-55	-55
Sum	2 661	2 665	2 729	2 738

Ved beregning av virkelig verdi på sertifikater og obligasjoner til amortisert kost benyttes anslag på markedskurser innhentet fra meglere. Statskasseveksler er vurdert til siste kjøperkurs (bid). Finansielle derivater er i sin helhet vurdert til virkelig verdi og det vil følgelig ikke presenteres noe avvik mellom virkelig verdi og innregnet verdi i balansen.

Nivåinndeling ved virkelig verdi beregninger på finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost

Virkelig verdi beregninger på finansielle instrumenter til amortisert kost på balansedagen er inndelt i følgende nivåer:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse
- Nivå 2: Verdsettelse er foretatt gjennom bruk av verdsettelsesteknikker og neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Risikofri rente leses av i markedet gjennom renten for lån mellom særlig kredittverdige banker (swap-rentekurven). Påslag for kredittrisiko er gjort på basis av de løpende vurderinger som andre markedsaktører gjør av bankens kredittverdighet.
- Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder og heller ikke har observerbare forutsetninger som input til verdsettelsen.

Selskapets eiendeler og gjeld målt til amortisert kost per 31. desember 2015

MILLIONER KRONER	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	TOTALT
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	0	0	0	0
Sum eiendeler	0	0	0	0
Ansvarlig lånekapital	0	-455	0	-455
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-1 311	0	-1 311
Sum forpliktelser	0	-1 766	0	-1 766

Selskapets eiendeler og gjeld målt til amortisert kost per 31. desember 2014

MILLIONER KRONER	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	TOTALT
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	0	0	0	0
Sum eiendeler	0	0	0	0
Ansvarlig lånekapital	0	-455	0	-455
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	-1 945	0	-1 945
Sum forpliktelser	0	-2 400	0	-2 400

Lån og fordringer utpekt til virkelig verdi over resultat - kredittrisiko

UTLÅN

MILLIONER KRONER	2015	2014
Endring i virkelig verdi i perioden som følge av endret kredittrisiko	-4	4
Endring i virkelig verdi akkumulert som følge av endret kredittrisiko	-9	-5

Akkumulert endring i virkelig verdi av lån og fordringer som følge av endring i kredittrisiko er pr balansedato beregnet for de papirer som da fortsatt er i beholdning. Beregning av akkumulert endring er beregnet ved å sammenligne virkelig verdi av papirene på balansedato med den verdi papirene hadde hatt om man hadde gjort en alternativ verdsettelse med bruk av den kredittrisiko som var gjeldende første gang papiret ble innregnet til virkelig verdi. Endring i virkelig verdi i perioden som følge av endret kredittrisiko er beregnet som differanse mellom akkumulert endring i virkelig verdi som følge av endret kredittrisiko henholdsvis ved årets begynnelse og ved årets slutt.

Finansielle forpliktelser utpekt til virkelig verdi over resultat - kredittrisiko

INNLÅN

MILLIONER KRONER	2015	2014
Endring i virkelig verdi i perioden som følge av endret kredittrisiko	2	-7
Endring i virkelig verdi akkumulert som følge av endret kredittrisiko	2	5

Akkumulert endring i virkelig verdi av forpliktelser som følge av endring i kredittrisiko er pr balansedato beregnet for de papirer som da fortsatt er i beholdning. Beregning av akkumulert endring er beregnet ved å sammenligne virkelig verdi av papirene på balansedato med den verdi papirene hadde hatt om man hadde gjort en alternativ verdsettelse med bruk av den kredittrisiko som var gjeldende første gang papiret ble innregnet til virkelig verdi. Endring i virkelig verdi i perioden som følge av endret kredittrisiko er beregnet som differanse mellom akkumulert endring i virkelig verdi som følge av endret kredittrisiko henholdsvis ved årets begynnelse og ved årets slutt.

Virkelig verdi og kontraktsfestede betalingsforpliktelser ved forfall ¹

KONSERN

MILLIONER KRONER	2015		2014	
	VIRKELIG VERDI	BETALINGS- FORPLIKTELSE ²	VIRKELIG VERDI	BETALINGS- FORPLIKTELSE ²
Ansvarlig lånekapital	452	452	453	453
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2 318	2 282	3 300	3 252
Sum	2 770	2 734	3 753	3 705

¹ Forskjellen mellom virkelig verdi og betalingsforpliktelse er differansen mellom clean value og pålydende på kontraktene.

² Kolonnen betalingsforpliktelse i denne oppstillingen består av nominell betalingsforpliktelse med tillegg av påløpte renter på måletidspunktet. Betalingsforpliktelse i henhold til denne noten samsvarer dermed ikke med pålydende verdier på henholdsvis ansvarlig lånekapital i note 26 og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer i note 23.

NOTE 19. FINANSIELLE DERIVATER

EIENDELER

MILLIONER KRONER	2015	2014
Rentederivater	40	73
Sum finansielle derivater, eiendeler	40	73

FORPLIKTELSER

MILLIONER KRONER	2015	2014
Rentederivater	30	55
Sum finansielle derivater, forpliktelser	30	55

Alle finansielle derivater er pliktig vurdert til virkelig verdi over resultat.

NOTE 20. MOTREGNINGSRETT FINANSIELLE DERIVATER

Fra og med 2013 skal BNkreditt opplyse om hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på, ihht. IFRS 7.13 A-F. Selskapet har ingen poster som er nettoført i balansen, ihht. IFRS 7.13.C a-c.

Mot finansielle institusjoner inngår konsernet standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler som gir partene motregningsrett ved eventuelt mislighold. I tillegg har konsernet inngått tilleggsavtaler om sikkerhetsstillelse (CSA) mot noen av motpartene.

Finansielle eiendeler

31.12.15

MOTPART	BELØP I BALANSEN	BELØPET SOM ER GJENSTAND FOR NETTOOPPGJØR ¹	BELØP ETTER MULIG NETTOOPPGJØR
Motpart 1	3	0	3
Motpart 2	8	8	0
Motpart 3	15	15	0
Motpart 4	14	0	14
Sum	40	23	17

Finansielle forpliktelser

31.12.15

MOTPART	BELØP I BALANSEN	BELØPET SOM ER GJENSTAND FOR NETTOOPPGJØR ¹	BELØP ETTER MULIG NETTOOPPGJØR
Motpart 1	0	0	0
Motpart 2	13	8	5
Motpart 3	17	15	2
Motpart 4	0	0	0
Sum	30	23	7

Finansielle eiendeler

31.12.14

MOTPART	BELØP I BALANSEN	BELØPET SOM ER GJENSTAND FOR NETTOOPPGJØR ¹	BELØP ETTER MULIG NETTOOPPGJØR
Motpart 1	4	4	0
Motpart 2	4	4	0
Motpart 3	44	16	28
Motpart 4	21	21	0
Sum	73	45	28

Finansielle forpliktelser

31.12.14

MOTPART	BELØP I BALANSEN	BELØPET SOM ER GJENSTAND FOR NETTOOPPGJØR ¹	BELØP ETTER MULIG NETTOOPPGJØR
Motpart 1	8	4	4
Motpart 2	4	4	0
Motpart 3	16	16	0
Motpart 4	27	21	6
Sum	55	45	10

¹ Beløpet som er gjenstand for nettooppgjør som ikke er presentert netto i balansen.

NOTE 21. KORTSIKTIGE PLASSERINGER I VERDIPAPIRER

MILLIONER KRONER	2015	2013
Kortsiktige plasseringer vurdert til amortisert kost:		
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre	0	0
Sum kortsiktige plasseringer vurdert til amortisert kost	0	0
Kortsiktige plasseringer utpekt til virkelig verdi over resultat:		
Sertifikater og obligasjoner utstedt av STATEN	0	0
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre	0	0
Sum kortsiktige plasseringer utpekt til virkelig verdi over resultat	0	0
Kortsiktige plasseringer i verdipapirer	0	0

NOTE 22. OVERTATTE EIENDOMMER

Selskapet har pr. 31.12.15 overtatte eiendommer til en bokført verdi på 6 millioner kroner, eiendommen ble overtatt i januar 2015. Pr. 31.12.14 hadde banken ingen overtatt eiendommer.

NOTE 23. GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

Pålydende verdier

MILLIONER KRONER	2015	2014
Pålydende verdi obligasjoner	2 266	3 217
Netto pålydende verdi obligasjoner	2 266	3 217
Netto pålydende verdi gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2 266	3 217

Innregnede verdier

MILLIONER KRONER	2015	2014
Obligasjoner vurdert til amortisert kost	1 307	1 924
Obligasjoner vurdert til amortisert kost (sikret gjeld)	660	575
Obligasjoner utpekt til virkelig verdi	351	801
Sum innregnet verdi av obligasjoner	2 318	3 300
Sum innregnet verdi av gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2 318	3 300

NOTE 24. GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER

MILLIONER KRONER	2015	2014
Gjeld til kredittinstitusjoner vurdert til amortisert kost:		
Gjeld til morbank	6 882	8 751
Gjeld til kredittinstitusjoner	6 882	8 751

NOTE 25. PÅLØPTE KOSTNADER OG FORSKUDDSBETALTE INNTEKTER

MILLIONER KRONER	2015	2014
Netto pensjonsforpliktelse (se note 15)	7	10
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	7	10

NOTE 26. ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

Ansvarlige lån vurdert til amortisert kost

LÅNEBENEVNELSE	2015		2014		VALUTA	FORFALL
	INNREGNET VERDI 31.12.15 ¹	PÅLYDENDE (MILL. KR)	INNREGNET VERDI 31.12.14 ¹	PÅLYDENDE (MILL. KR)		
2014/2024	450	450	450	450	NOK	03.11.2024
Ansvarlige lån vurdert til amortisert kost	450	450	450	450		

¹ Tall er uten påløpte renter

Lånet er i sin helhet ytet av morbanken. Renten reguleres hver tredje måned. Renten fastsettes til 3-måneders NIBOR med tillegg av 1,85 prosentpoeng. Lånet kan innfris helt eller delvis etter 5 år. Eventuell innfrielse krever samtykke fra Finanstilsynet. Rente på lånet pr. 31. desember 2015 er 3,01 prosent. Lånet inngår i BNKredits ansvarlige kapital som tilleggskapital, se note 1.

NOTE 27. ANSATTE OG TILLITSVALGTES LÅNEFORHOLD

MILLIONER KRONER	2015	2014
Lån til ansatte pr. 31.12.	3 379	3 508
Lån til tillitsvalgte pr. 31.12.	0	0
Lån til selskaper der tillitsvalgte har bestemmende innflytelse pr. 31.12.	0	0
Rentesubsidiering av lån til ansatte ¹	0	0

¹ Denne subsidieringskostnaden vises ikke i resultatregnskapet fordi renteinntektene fra lån til ansatte bokføres til faktisk avtalt rente.

Kriteriene for lån til ansatte inkludert ledende ansatte er de samme som for ordinære personkunder. Det vil si at alle ansatte er underlagt den samme kredittvurdering og de samme låneutmålingskriterier som øvrige kunder. Den eneste forskjellen er at de ansatte har fått en subsidiert rente for lån inntil 3 millioner kroner. Renten på disse lånene er lik normrenten. Lån til selskaper der tillitsvalgte er styremedlem og/eller har bestemmende innflytelse, ytes på ordinære kundevilkår.

NOTE 28. OPPLYSNINGER OM NÆRSTÅENDE PARTER

BNkreditt har inngått i transaksjoner med nærstående parter som beskrevet i herværende note, samt note 27. I tillegg foreligger det transaksjoner med nærstående selskaper som morselskapet. Alle transaksjoner med nærstående er inngått på markedsmessige vilkår. Utover de transaksjoner som identifiseres i denne note og note 27, er det ikke transaksjoner eller utestående av betydning med nærstående parter.

Godtgjørelse til administrerende direktør, tillitsvalgte og valgt revisor Ytelser til ledende ansatte 2015

Lønn og annen godtgjørelse utbetales i morbanken. BNkreditt belastes med en relativ andel av lønnskostnader. Samlet godtgjørelse er opplyst nedenfor.

	HONORAR	LØNN	PRESTASJONS- LØNN ^{1,2}	NATURALYTELSER OG ANDRE SKATTEPLIKTIGE GODTGJØRELSE	INNBETALT PENSJONS- PREMIE	SAMLET GODT- GJØRELSE	LÅN OG SIKKERHETS- STILLER
Ledende ansatte							
Trond Søråas, adm. direktør ^{3,4}	0	1 486 532	0	163 284	224 464	1 874 280	3 379 027
Styret							
Svend Lund, styrets leder ^{3,4}	0	2 362 197	0	240 862	342 603	2 945 662	2 981 607
Øvrige styremedlemmer	240 000	0	0	0	0	240 000	0
Kontrollkomité							
Medlemmer	450 000	0	0	0	0	450 000	0
Sum	690 000	3 848 729	0	404 146	567 067	5 509 942	6 360 634

¹ Se note 13 for nærmere detaljer.

² Notene angir utbetalt prestasjonslønn og bonus i regnskapsåret, opptjent tidligere år. Vilkårene for avsetning av bonus for 2015 er ikke oppfylt.

³ Dersom banken avslutter arbeidsforholdet, opprettholdes lønnsbetingelsene i inntil 12 måneder (etterlønn) utover avtalt oppsigelsestid. Inntekter fra andre kilder i perioden går i sin helhet til fradrag i etterlønnen. Eventuelle kostnader til etterlønn vil kostnadsføres i sin helhet på tidspunkt for avtale om fratreden.

⁴ Kostnader til pensjon inngår i pensjonskostnaden, se note 15 for ytterligere informasjon. Alle ledende ansatte har standard pensjonsavtaler. Ledende ansatte som er ansatt etter 1.1.2011 inngår i bankens innskuddsordning. Lån til ledende ansatte er gitt på ordinære ansattevilkår (se note 28).

Ytelser til ledende ansatte 2014

Konsernet har en ledergruppe som består av ledende ansatte i banken.

	HONORAR	LØNN	PRESTASJONS- LØNN ^{1,2}	NATURALYTELSER OG ANDRE SKATTEPLIKTIGE GODTGJØRELSE	INNBETALT PENSJONS- PREMIE	SAMLET GODT- GJØRELSE	LÅN OG SIKKERHETS- STILLER
Ledende ansatte							
Trond Søråas, adm. direktør ^{3,4}	0	1 268 280	0	142 375	186 555	1 597 210	3 508 292
Styret							
Svend Lund, styrets leder ^{3,4}	0	2 083 813	0	212 798	305 863	2 602 474	2 845 258
Øvrige styremedlemmer	240 000	0	0	0	0	240 000	0
Kontrollkomitè							
Medlemmer	450 000	0	0	0	0	450 000	0
Sum	690 000	3 352 093	0	355 173	492 418	4 889 684	6 353 550

¹ Se note 13 for nærmere detaljer.

² Noten angir utbetalt prestasjonslønn og bonus i regnskapsåret, opptjent tidligere år. Vilkårene for avsetning av bonus for 2014 er ikke oppfylt.

³ Dersom banken avslutter arbeidsforholdet, opprettholdes lønnsbetingelsene i inntil 12 måneder (etterlønn) utover avtalt oppsigelsestid. Inntekter fra andre kilder i perioden går i sin helhet til fradrag i etterlønnen. Eventuelle kostnader til etterlønn vil kostnadsføres i sin helhet på tidspunkt for avtale om fratreden.

⁴ Kostnader til pensjon inngår i pensjonskostnaden, se note 15 for ytterligere informasjon. Alle ledende ansatte har standard pensjonsavtaler. Ledende ansatte som er ansatt etter 1.1.2011 inngår i bankens innskuddsordning. Lån til ledende ansatte er gitt på ordinære ansattevilkår (se note 28).

Godtgjørelse til revisor

TUSEN KRONER	2015	2014
Godtgjørelse til valgt revisor		
Ordinært revisjonshonorar lovpålagt revisjon	35	128
Sum godtgjørelse til valgt revisor (inkl mva)	35	128

BN Bank-konsernet har i løpet av 2014 byttet revisor. Noteinformasjonen for 2014 inneholder utbetalt godtgjørelse til både nåværende og tidligere revisor.

Inntekter, kostnader, fordringer og forpliktelser med nærstående selskaper

MILLIONER KRONER		2015	2014
Andre inntekter			
BN Bank	Morselskap	-43	-49
Rentekostnader			
BN Bank	Morselskap	277	361
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-Alliansen	6	3
Fordringer pr 31.12.			
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-Alliansen	3	0
Gjeld pr 31.12.			
BN Bank	Morselskap	7 333	9 204
SpareBank 1 SMN	SpareBank 1-Alliansen	0	3

BNkreditt har syndikert utlån til andre parter både gjennom etablering av ordinære syndikatlån og gjennom bilaterale risikoavlastningsavtaler. Avtalene er utformet slik at utlånene kvalifiserer for å fraregnes balanse og resultat hva gjelder den risikoavlastede/syndikerte delen av utlånene. Omfang av slike fraregnede utlån risikoavlastet fra/syndikert til nærstående parter er gjengitt nedenfor.

Inntekter, kostnader, fordringer og forpliktelser med nærstående selskaper

MILLIONER KRONER	2015	2014
Pålydende verdi av fraregnede utlån risikoavlastet av SpareBank 1 SR-bank	140	144
Pålydende verdi av fraregnede utlån risikoavlastet av SpareBank 1 SMN	0	68
Pålydende verdi av fraregnede utlån risikoavlastet fra nærstående parter	140	212

NOTE 29. AKSJONÆRSTRUKTUR OG AKSJEKAPITAL

Aksjonærer pr. 31. desember 2015

BN Bank eier 100% av aksjene i BNkreditt. BNkreditt inngår i konsernregnskapet til BN Bank som er tilgjengelig på www.bnbank.no.

Aksjekapital pr. 31. desember 2015

Det er utstedt 6.000.000 aksjer à kroner 100. Det foreligger ingen fullmakt fra generalforsamlingen til å utvide aksjekapitalen eller kjøpe egne aksjer. Det er ikke utestående noen form for gjeldsinstrumenter med konverteringsrett til aksjer og det er heller ikke utstedt noen form for opsjoner som kan føre til en økning i antall aksjer.

NOTE 30. FORESLÅTT, IKKE VEDTATT UTBYTTE

MILLIONER KRONER	2015	2014
Totalt foreslått utbytte	96	140
Foreslått utbytte pr aksje (hele kroner)	16	23
Antall aksjer	6 000 000	6 000 000

NOTE 31. HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Det foreligger ingen spesielle hendelser etter balansedagen.

NOTE 32. RESULTATREGNSKAP 4 SISTE KVARTAL

Spesifikasjon av resultatet 2015

MILLIONER KRONER	1.KV. 2015	2. KV. 2015	3. KV. 2015	4. KV. 2015	ÅRET 2015
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	47	48	40	46	181
Sum andre driftsinntekter	15	15	7	6	43
Sum andre driftskostnader	21	21	22	20	84
Driftsresultat før tap på utlån	41	42	25	32	140
Tap på utlån	7	1	-6	-5	-3
Resultat før skatt	34	41	31	37	143
Beregnet skattekostnad	9	11	8	19	47
Resultat etter skatt	25	30	23	18	96

Spesifikasjon av resultatet 2014

MILLIONER KRONER	1.KV. 2014	2. KV. 2014	3. KV. 2014	4. KV. 2014	ÅRET 2014
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	54	53	48	50	205
Sum andre driftsinntekter	15	19	15	14	63
Sum andre driftskostnader	20	21	20	20	81
Driftsresultat før tap på utlån	49	51	43	44	187
Tap på utlån	5	11	-6	-15	-5
Resultat før skatt	44	40	49	59	192
Beregnet skattekostnad	12	11	13	16	52
Resultat etter skatt	32	29	36	43	140

NOTE 33. TILLITSVALGTE OG LEDELSE

Gjennom generalforsamlingen utøver aksjonærene den øverste myndighet i konsernet. Av representantskapets 15 medlemmer velges 11 av aksjonærene, mens 4 velges av og blant de ansatte. Generalforsamlingen velger også kontrollkomité. Representantskapet velger ekstern revisor og styre. BN Bank og BNkreditt har hatt identisk representantskap og kontrollkomité siden 13.mars 2009. Alle selskapene har samme revisor.

Representantskap

MEDLEMMER	STILLING/BOSTED
Valgt av og blant aksjonærene	
Tore Haarberg	SpareBank 1 Gruppen AS
Gro Tveit	SpareBank 1 SR-Bank ASA
Stig Horsberg Eriksen	SpareBank 1 SR-Bank ASA
Petter Høiseth	SpareBank 1 Nord-Norge
Bjørn Reidar Engaas	SpareBank 1 Nøtterøy - Tønsberg
Odd Einar Folland	SpareBank 1 Nordvest
Unni Pedersen	SpareBank 1 Nord-Norge
Truls Lindberg	SpareBank 1 Nord-Norge
Kjersti Hønstad	SpareBank 1 SMN
Vegard Helland	SpareBank 1 SMN
Arne Nypan	SpareBank 1 Finans Midt-Norge AS
Vararepresentanter	
Anne Beth Høivik	SpareBank 1 SR-Bank ASA
Rolf Einar Hermannsen	Samarbeidende Sparebanker AS
Merete Hauge	SpareBank 1 Nord-Norge
Inge Grøntvedt	SpareBank 1 SMN
Evy Heia	SpareBank 1 SMN
Atle Håvarstein Nilsen	SpareBank 1 SR-Bank ASA
Valgt av og blant de ansatte	
Kurt Haugen	BN Bank, Oslo
Rolf Olav Grinde	BN Bank, Trondheim
Siv Merete Hagen	BN Bank, Trondheim
Terje Ottesen	BN Bank, Trondheim
Vararepresentanter	
Ingrid Kåsbøl	BN Bank, Trondheim
Wenche Bach Haugen	BN Bank, Trondheim

Ingen av representantskapets medlemmer eier aksjer i BNkreditt AS.

Kontrollkomité

MEDLEMMER	STILLING/BOSTED
Knut Ro	Advokat og partner, Ro Sommers advokatfirma, Oslo
Rolf Røkke	Advokat, Trondheim
Odd Broshaug	Skatteetaten, Håvik
Rigmor Abel	HR-direktør, Norges sjømatråd Tromsø
Møtende varamedlem	
Ivar Listerud	Advokat, Moss

Ekstern revisjon

	ANTALL AKSJER
KPMG AS, ved statsautorisert revisor Sverre Einersen	0

Styret

MEDLEMMER STILLING/BOSTED	ÅRSTALL FØRSTE GANG VALGT	ÅRSTALL EVT. SIST GJENVALGT	UTLØP AV VALGPERIODE
Medlemmer pr. 31.12.2015			
Svend Lund, leder Viseadm. direktør i BN Bank ASA	2011	2014	2016
Kjell Fordal, nestleder Konserndirektør finans SpareBank 1 SMN	2009	2014	2016
Arve Austestad Adm. direktør i SpareBank 1 Boligkreditt AS	2009	2015	2017
Kjersti Hovdal Økonomisjef i Det Norske Oljeselskap ASA	2012	2015	2017
Hege Kristine Kvitsand CFO i Viking Venture	2012	2015	2017
Varamedlem			
Endre Jo Reite Kredittsjef SpareBank 1 SMN	2010	2015	2017

Kredittforetakets ledelse

NAVN ALDER PR. 31. DESEMBER 2015	ANTALL ÅR I KREDITTFORETAKET	STILLING
Trond Søråas (47 år)	6	Adm. direktør

Ingen i kredittforetakets ledelse eier aksjer i BNkreditt.

Godtgjørelse til ledende ansatte og styret fremgår av note 28. Lån til ledere, tillitsvalgte og styremedlemmer fremgår av note 27.

KPMG AS
Fjordgata 68
N-7010 Trondheim

Telephone +47 04063
Fax +47 73 80 21 20
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Bolig- og Næringskreditt AS

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Bolig- og Næringskreditt AS, som består av balanse per 31. desember 2015, oppstilling over totalresultat, oppstilling over endringer i egenkapitalen og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav, og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Offices in:

Oslo	Grimstad	Molde	Trondheim
Ålta	Hamar	Narvik	Tynset
Arendal	Haugesund	Sandnessjøen	Tønsberg
Bergen	Knarvik	Stavanger	Ålesund
Bodo	Kristiansand	Stord	
Elverum	Larvik	Straume	
Finnsnes	Mo i Rana	Tromsø	

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter, og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Bolig- og Næringskreditt AS per 31. desember 2015 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret, som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og redegjørelsen om samfunnsansvar

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Trondheim, 8. mars 2016
KPMG AS

Sverre Einersen
Statsautorisert revisor

KONTROLLKOMITEENS BERETNING FOR 2015

Kontrollkomiteen i Bolig- og Næringskreditt AS har i løpet av året holdt fire møter, hvorav ett møte i Trondheim, to møter i Oslo og ett telefonmøte. Styreprotokollen er gjennomgått i hvert møte.

Administrerende direktør eller CFO i konsernet har vært til stede i alle møter.

Komiteen har til enhver tid fått fremlagt det materiale man har ønsket og også fått tilfredsstillende svar og opplysninger om saker som har vært behandlet.

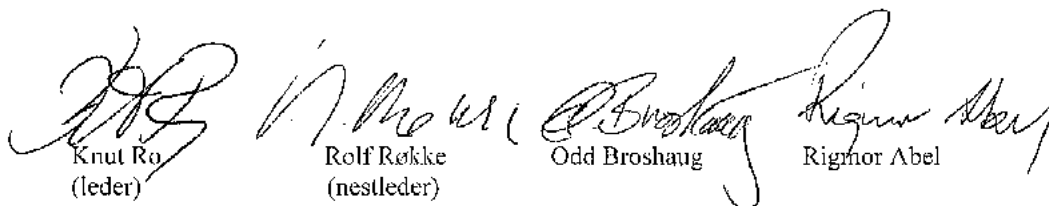
Samarbeidet med ekstern og intern revisor fungerer etter komiteens mening godt.

Komiteen har utført sin kontroll i samsvar med lovgivningen, vedtektene, instruks og sin egen arbeidsplan. Det er komiteens oppfatning at banken er drevet i samsvar med lover, forskrifter, vedtekter og representantskapets instruks.

Komiteen har gjennomgått styrets forslag til årsregnskap, årsberetning samt revisors beretning. Komiteen finner styrets vurdering og bankens økonomiske stilling dekkende.

Komiteen tilrår at årsberetningen og årsregnskapet godkjennes.

Trondheim, 8. mars 2016

Knut Rø
(leder)

Rolf Røkke
(nestleder)

Odd Broshaug

Rigmor Abel

Vedtekter for Bolig- og Næringskreditt AS

Kap. 1 Firma. Kontorkommune. Formål.

§ 1-1. Bolig- og Næringskreditt AS er et aksjeselskap med forretningskontor i Trondheim. I Oslo har selskapet avdelingskontor.

Kredittforetaket er et selskap i Bolig- og Næringsbank konsernet.

Kredittforetaket kan innenfor rammen av disse vedtekter og den lovgivning som til enhver tid gjelder, utføre alle forretninger og tjenester som det er vanlig eller naturlig at kredittforetak utfører. Kredittforetaket vil i hovedsak finansiere utlånsvirksomheten ved utstedelse av obligasjoner.

Kap. 2 Aksjekapital. Ansvarlig kapital. Aksjer.

§ 2-1. Kredittforetakets aksjekapital er kr 600 000 000,- fordelt på 6 000 000 aksjer á kr 100,- fullt innbetalt.

§ 2-2. Kredittforetakets aksjer skal være registrert i Verdipapirsentralen.

§ 2-3. Med samtykke av Kongen kan styret vedta å oppta ansvarlig lånekapital, evigvarende eller tidsavgrenset, innenfor de lovbestemte begrensninger.

Egenkapitalen, evigvarende lånekapital og tidsavgrenset lånekapital skal tjene til å dekke kredittforetakets forpliktelser i nevnte prioritetsrekkefølge.

Kap. 3 Styret.

§ 3-1. Styret består av 4-6 medlemmer som velges av representantskapet.

Minst halvdelen av styrets medlemmer må være bosatt i riket og ha bodd her i de siste to år, eller være statsborger i stat som er part i EØS-avtalen og bosatt i en slik stat.

Ett av styrets valgte medlemmer skal være ansatt i BNbank konsernet.

Det kan velges inntil 3 varamedlemmer.

Styrets leder velges særskilt av representantskapet.

De valgte styremedlemmer tjenestegjør i to år. Av de valgte medlemmer uttrer hvert år de som har gjort tjeneste lengst. Første gang uttrer tilnærmet halvdelen etter loddtrekning som foretas av valgkomiteén.

Varamedlemmene velges for to år.

I stedet for styremedlem som trer ut før valgperioden er ute, velges ved første anledning nytt medlem for resten av perioden.

§ 3-2. Valget av styremedlemmer forberedes av en valgkomite som består av 3 medlemmer, valgt av representantskapet. Valgkomiteens leder velges særskilt.

§ 3-3. Styret sammenkalles av lederen og har møte minst en gang hvert kvartal og ellers så ofte kredittforetakets virksomhet tilsier det eller når et medlem krever det.

Styret er beslutningsdyktig når mer enn halvdelen av samtlige styremedlemmer er til stede. Styret kan dog ikke treffe beslutning med mindre alle medlemmer av styret såvidt mulig er gitt anledning til å delta i sakens behandling. Har et styremedlem forfall, skal varamedlemmet gis anledning til å møte.

Som styrets beslutning gjelder det som flertallet blant de møtende har stemt for, eller ved stemmelikhet det som møtelederen har stemt for. De som stemmer for en beslutning, må dog alltid utgjøre minst halvdelen av samtlige styremedlemmer. Fraværende styremedlemmer skal gjøre seg kjent med beslutninger som er truffet i deres fravær.

§ 3-4. Styret forestår forvaltningen av kredittforetakets anliggender, og treffer herunder avgjørelse i de enkelte kredittsaker. Lån og garantier bevilges ut fra en samlet vurdering av sikkerhet, kredittsøkerens økonomiske stilling og inntjeningssevne. Styret kan delegerer avgjørelsen i de enkelte kredittsaker innenfor beløpsmessige og saksrelaterte begrensninger fastsatt av styret.

Styret skal sørge for en tilfredsstillende organisasjon av kredittforetakets virksomhet, herunder påse at regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.

Generalforsamlingen og representantskapet kan ikke ta avgjørelse i saker som etter denne paragraf hører under styret.

- § 3-5. Styret ansetter og sier opp/avskjediger kredittforetakets medarbeidere og fastsetter deres betingelser. Styret kan delegere denne myndighet.
- § 3-6. Kredittforetakets firma tegnes av styrets leder alene, eller av to styremedlemmer i fellesskap. Styret kan gi bestemt betegnede ansatte rett til å tegne kredittforetakets firma. Styret kan dessuten meddele prokura og spesialfullmakter.
- § 3-7. Administrerende direktør har den daglige ledelse av kredittforetakets virksomhet i samsvar med de retningslinjer og pålegg styret har gitt.

Kap. 4 Representantskapet.

- § 4-1. Representantskapet består av 12 til 15 medlemmer som velges av generalforsamlingen. For de valgte representantskapsmedlemmer kan det velges inntil 6 varamedlemmer. Den valgtrett som tilkommer generalforsamlingen kan generalforsamlingen overføre til de ansatte i BNbank konsernet begrenset til 4 medlemmer og 2 varamedlemmer.

Representantskapet bør være allsidig sammensatt og blant annet ha medlemmer fra ulike distrikter og næringer som er berørt av kredittforetakets virksomhet.

Minst halvdel av representantskapets medlemmer og varamedlemmer må være bosatt i riket og ha bodd her i de siste to år, eller være statsborger i stat som er part i EØS-avtalen og bosatt i en slik stat.

Representantskapet velger årlig leder og nestleder blant medlemmene.

Representantskapets medlemmer og varamedlemmer velges for to år.

Av de medlemmer som ved første gangs valg er valgt av generalforsamlingen trer halvparten ut etter loddtrekning etter ett år. Deretter trer hvert år de ut, som har tjenestegjort lengst. Loddtrekningen foretas av valgkomitéen.

Utrtrer et medlem av representantskapet før vedkommende valgperiode er utløpt, velges ved første anledning nytt medlem for resten av perioden.

- § 4-2. Representantskapet sammenkalles av lederen til møte så ofte som nødvendig samt når styret, kontrollkomitéen eller minst en femdel av representantskapets medlemmer krever det.

Styrets og kontrollkomitéens medlemmer og revisor skal innkalles til representantskapets møter. Dersom representantskapet for det enkelte tilfelle ikke bestemmer noe annet, har styrets og kontrollkomitéens medlemmer rett til å være tilstede og til å uttale seg på møter i representantskapet. Styrets leder og administrerende direktør har plikt til å være tilstede med mindre dette er åpenbart unødvendig eller det foreligger gyldig forfall. I sistnevnte tilfelle skal utpekes en stedfortreder.

- § 4-3. Representantskapet er beslutningsdyktig når mer enn halvparten av samtlige medlemmer er til stede. Representantskapet kan dog ikke treffe beslutning med mindre alle medlemmene er gitt anledning til å delta i sakens behandling. Har et medlem forfall, skal varamedlem gis anledning til å møte.

Som representantskapets beslutning gjelder det som flertallet blant de møtende har stemt for eller ved stemmelikhet det som møtelederen har stemt for. De som stemmer for en beslutning, må dog alltid utgjøre minst en tredjedel av samtlige representantskapsmedlemmer.

- § 4-4. Representantskapet skal:

1. Velge styrets valgte medlemmer og varamedlemmer, jfr. likevel § 3-1, tredje ledd.
2. Velge valgkomite, jfr. § 3-2.
3. Velge revisor eller revisjonsfirma.
4. Motta beretninger fra kontrollkomitéen.
5. Gå gjennom kredittforetakets årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning, og gi uttalelse til generalforsamlingen om styrets forslag til resultatregnskap og balanse, eventuelt også kredittforetakets konsernregnskap og konsernbalanse, og om styrets forslag til anvendelse av overskudd eller dekning av tap.
6. Treffe vedtak om godtgjørelse for kredittforetakets tillitsmenn og revisor.
7. Avgi uttalelser i saker vedkommende kredittforetaket, som forelegges det av styret eller kontrollkomitéen. Representantskapet kan vedta anbefalinger til styret i hvilken som helst sak.

- § 4-5. Overforhandlingene føres protokoll under møtelederens ansvar. Protokollen skal godkjennes og underskrives av alle møtedeltakerne eller av møteleder og to andre møtedeltakere som velges på møte.

Kap. 5 Kontrollkomité.

§ 5-1. Kontrollkomitéen består av inntil 6 medlemmer og inntil 2 varamedlemmer.

Medlem av kontrollkomitéen må fylle vilkårene for valg til representantskapet. Ett medlem må tilfredsstillende krav som stilles til dommere etter lov 13. august 1915 om domstolene § 54 annet ledd. Valget av dette medlem skal godkjennes av Kredittilsynet. Kredittilsynet kan dispensere fra bestemmelsene i de to foregående punkt.

Styremedlem, varamedlem til styre, revisor eller tjenestemann i kredittforetaket kan ikke velges til medlem eller varamedlem av kontrollkomitéen. Heller ikke kan det velges noen som er umyndig eller som står i samarbeids-, underordnings- eller avhengighetsforhold til eller er gift med eller i rett opp eller nedstigende linje eller i første sidelinje er beslektet eller besvogret med styremedlem, varamedlem til styret, revisor eller overordnet tjenestemann i kredittforetaket. Heller ikke kan det velges noen som er gått konkurs, har åpnet gjeldsforhandling eller er under privat administrasjon. Inntreffer forhold som gjør at vedkommende ikke lenger er valgbar, trer han ut av kontrollkomitéen. I stedet for medlem som trer ut, velges ved første anledning nytt medlem for resten av hans valgperiode.

Valgene gjelder for to år.

§ 5-2. Kontrollkomitéen møter så ofte det anses påkrevet for å kunne sikre et effektivt tilsyn. Den skal føre en av Kredittilsynet autorisert protokoll over sine forhandlinger og skal hvert år gi melding til representantskapet, generalforsamlingen og Kredittilsynet om sitt arbeid og kredittforetakets stilling.

Representantskapet kan vedta instruks for komitéen.

Kap. 6 Generalforsamling.

§§ 6-1. Gjennom generalforsamlingen utøver aksjeeierne den øverste myndighet i kredittforetaket, med mindre myndighet er lagt eksklusivt til et av kredittforetakets øvrige organer ved særskilt lovbestemmelse.

Ordinær generalforsamling skal holdes hvert år ved kredittforetakets hovedkontor innen utgangen av april måned.

§ 6-2. På den ordinære generalforsamling skal årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning legges frem.

§ 6-3. Den ordinære generalforsamling skal:

1. Velge møteleder.
2. Velge medlemmer og varamedlemmer til representantskapet og kontrollkomitéen.
3. Fastsette resultatregnskap og balanse, herunder anvendelse av årsoverskudd eller dekning av årsunderskudd.
4. Fastsette et eventuelt konsernregnskap og konsernbalanse.
5. Behandle andre saker som etter lov eller vedtekter hører inn under generalforsamlingen.

§ 6-4. Avstemning skjer skriftlig dersom ikke samtlige møtende samtykker i avstemning på annen måte.

Møtelederen skal sørge for at det føres protokoll over generalforsamlingen. I protokollen skal generalforsamlingens beslutninger inntas med angivelse av utfallet av stemmegivningen. Fortegnelsen over møtende aksjeeiere og representanter skal inntas i eller vedlegges protokollen. Protokollen skal undertegnes av møtelederen og minst en annen person som utpekes av generalforsamlingen blant de tilstedeværende. Protokollen skal holdes tilgjengelig for aksjeeierne og oppbevares på betryggende måte.

Kap. 7 Revisor.

§ 7-1. Revisor skal være statsautorisert.

Revisor gir sine antegnelser og meldinger gjennom kontrollkomitéen til representantskapet. Revisjonsberetning skal avgis minst to uker forut for det representantskapsmøte hvor regnskapet skal behandles.

Kap. 8 Vilkår for utlån og garantier.

§ 8-1. Kredittforetakets lån og garantier skal være sikret ved pant i fast eiendom eller pant i rettigheter i fast eiendom, innenfor 80% av pantets eller rettighetens verdi, eventuelt med tillegg av pant i driftstilbehør innenfor 50% av pantets verdi. Lån og garantier kan også ytes/stilles mot annen form for sikkerhet når styret finner sikkerheten fullt betryggende.

Bevilgede lån kan ikke avregnes ved utlevering av obligasjoner eller sertifikater.

Kap. 9 Årsregnskap.

§ 9-1. Regnskapsåret følger kalenderåret.

For hvert regnskapsår avgir styret årsregnskap og årsberetning. Årsregnskapet skal inneholde resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger.

Minst en måned forut for den ordinære generalforsamling skal årsregnskap og årsberetning stilles til rådighet for revisor. Reviderte årsregnskap og årsberetning skal gjennomgås av kontrollkomitéen og representantskapet før det forelegges for generalforsamlingen. Generalforsamlingen fastsetter årsregnskap og årsberetning senest innen utgangen av april måned.

Kap. 10 Aldersgrense. Tjenestetid.

§ 10-1. Høyeste aldersgrense for administrerende direktør er 65 år. Høyeste aldersgrense for selskapets øvrige ansatte er 67 år.

Kap. 11 Vedtektsendringer.

§ 11-1. Beslutning om å endre vedtektene fattes av generalforsamlingen. Beslutningen krever tilslutning fra minst to tredjedeler av så vel av de avgitte stemmer som av den aksjekapital som er representert på generalforsamlingen.

Kap. 12 Ikrafttreden

§ 12-1. Disse vedtekter trer i kraft når de er godkjent i samsvar med finansinstitusjonsloven § 3-3 fjerde ledd. Fra samme tid oppheves selskapets tidligere vedtekter.

Ovenstående vedtekter er vedtatt av generalforsamlingen i møte den 20. november 1998 og senest endret 27. april 2012.

www.bnbank.no